

Het beeld van migranten in de Belgische media aan weerszijden van de taalgrens

Een vergelijkende studie tussen *De Standaard* en *La Libre Belgique*

Mémoire réalisé par
Cynthia De Bruycker

Promoteur
Philippe Hiligsmann

Année académique 2017-2018
Communication multilingue

Remerciements

Merci à toutes les personnes m'ayant accompagnée, de près ou de loin, dans ce périple qui fût la rédaction de mon mémoire.

Je tiens tout d'abord à remercier mon promoteur, M. Philippe Hiligsmann, qui m'a permis d'embarquer à bord de son navire de connaissances et d'expérience. Merci à lui pour sa disponibilité et sa confiance en moi.

Merci à mon relecteur, Floris Balm, pour avoir patiemment relu mon texte et y avoir apporté de la clarté. Tout cela, en bon jargon maritime (aka. néerlandais).

Je remercie également ma boussole et ma bonne étoile, Constance Van Mullem, pour m'avoir rassurée et guidée vers ma destination. Un merci particulier pour ses dons de mise en page.

Enfin, je tiens à remercier les membres du Kot Ouest pour m'avoir aidée à décompresser lors des soirées dans les calles. Merci aussi pour votre œil curieux envers mon projet, votre soutien et votre amitié.

Résumé du mémoire

Ce mémoire compare deux journaux de qualité belges, *De Standaard* et *La Libre Belgique*, quant à leur manière d'aborder l'immigration et les immigrés. Cette comparaison vise à déterminer si les deux journaux divergent quant à ce sujet et en quoi. Autrement dit, l'image véhiculée par les médias est-elle différente dans les Communautés flamande et française ? Effectivement, certains enjeux politiques, tels qu'avoir un secrétaire d'État à l'Asile et aux Migrations d'origine flamande, pourraient avoir des répercussions sur la transparence des médias d'un côté ou de l'autre de la frontière linguistique. Afin de répondre à cette question, il est nécessaire d'étudier les articles de journaux mentionnant l'immigration ainsi que les personnes liées à ce sujet. J'ai choisi d'analyser les mois de mars et avril 2018 afin d'obtenir des résultats proches de l'actualité.

La partie théorique du mémoire sera composée d'un aperçu historique de la Belgique ainsi que de ses Communautés flamande et française. J'aborde ensuite le sujet de l'immigration d'un point de vue historique et actuel. Puis, j'associe ces deux parties afin de m'intéresser à l'immigration en Belgique. Enfin, je m'attarde sur les journaux étudiés : *De Standaard* et *La Libre Belgique*, et notamment leur ligne éditoriale.

Dans la partie pratique de ce mémoire, je commente une analyse quantitative ainsi qu'une analyse qualitative. L'analyse quantitative ne démontre pas de différence majeure dans le traitement du sujet des immigrés puisque nous ne pouvons seulement noter que *La Libre Belgique* y attache une importance plus régulière et discrète que *De Standaard*, tandis que *De Standaard* joue la carte de la tabloïdisation au moyen de titres et de photographies. L'analyse qualitative, quant à elle, nous dévoile des divergences plus marquées. Par exemple, *La Libre Belgique* accorde une plus grande attention aux visites domiciliaires et à Theo Francken que *De Standaard*. Quant au vocabulaire choisi, *De Standaard* maintient un équilibre entre positivité et négativité, tandis que *La Libre* se concentre sur les aspects négatifs.

Ce mémoire démontre donc que la presse écrite affecte l'image que les lecteurs peuvent avoir quant à l'immigration, mais aussi que les médias adaptent leurs publications en fonction des attentes de leurs lecteurs.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	9
Deel 1: De algemene context.....	13
1. Kort historisch overzicht van België.....	13
2. Gemeenschappen in België	14
2.1. Juridische, financiële en politieke invalshoek	14
2.2. Cultuur- en identiteitsinvalshoek	15
3. Immigratie	16
4. Immigratie in België	17
4.1. Chronologisch overzicht	18
4.1. Op gemeenschapsniveau	19
Deel 2: De Standaard en La Libre Belgique	21
1. Oorsprong	21
1.1. La Libre Belgique.....	21
1.2. De Standaard	22
2. Tegenwoordig	23
2.1. La Libre Belgique	23
2.2. De Standaard.....	23
3. Tabloidisering	24
3.1. La Libre Belgique	25
3.2. De Standaard.....	25
Deel 3: Praktisch deel.....	27
3.1. Kwantitatieve analyse	27
A. Aandacht voor vluchtelingen en immigratie.....	27
B. Grootte en plaats	28
C. Foto's.....	30
D. Koppen.....	31

E. Type artikels	31
F. Betrokken vreemde landen	32
G. Besluit	38
3.2. Kwalitatieve analyse	39
A. Krantenkoppen	39
B. De tekst	41
1. Immigratie	42
2. Het belang dat aan woonstbetredingen wordt gehecht	45
3. Theo Francken	46
4. Connotatie	48
C. Besluit	49
Besluit	51
Bibliografie	53
Bijlage 1 : Corpus	57
Bijlage 2: Kwantitatieve analyse.....	65
Bijlage 3: Kwalitatieve analyse	69

Inleiding

Of het nu in de kranten of op de televisie is, de migratiecrisis dringt ons leven binnen. België is al vele jaren een gastvrij land voor mensen die hun land van herkomst ontvluchten. In het dagelijks leven van de Belgen komt het immigratievraagstuk steeds meer op de voorgrond. Informatie over migranten wordt elke dag verspreid in de Franstalige en Vlaamse media en kranten. Maar is het beeld dat de media van de vluchtelingen schetsen echter vergelijkbaar in de verschillende Belgische gemeenschappen?

In deze scriptie vergelijk ik De Standaard en La Libre Belgique ('kwaliteitskranten') over het vluchtelingenvraagstuk om de overeenkomsten en verschillen vast te stellen tussen de twee kranten. De bedoeling is om na te gaan of en hoe immigratie in de Vlaamse en de Franse gemeenschap verschillend wordt ervaren. Hiervoor analyseer ik artikels in de gedrukte en online versies van beide kranten. Voor de papieren versies zullen alle artikels met betrekking tot immigratie worden bestudeerd. Voor onlineversies wordt alleen nationaal nieuws bewaard. Ik heb ervoor gekozen om de maanden maart en april 2018 te onderzoeken om zo up to date mogelijk te zijn.

Het corpus bevat alle krantenartikels waarin volgens het formaat van de krant over vluchtelingen in België en elders wordt gesproken. Toch heb ik in bijlage 1 de koppen van alle artikels opgesomd om ze te onderscheiden naar de journalistieke vorm waaruit ze afkomstig zijn en naar de regio waar ze vandaan komen (België of elders). Aangezien het gaat om het bestuderen van de verschillen tussen de media op het vlak van immigratie in België, zal ik niet geïnteresseerd zijn in artikels over tijdelijke immigratie (uitwisselingsstudenten, uitzendkrachten, enz.).

In het praktische deel van deze scriptie zal ik zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve analyse uitvoeren. Voor de kwantitatieve analyse is gebruik gemaakt van de methodologie die Stoffel (2010) hanteert in haar scriptie *'Het wederzijdse beeld van Vlamingen en Franstaligen in de Belgische pers'*. De kwalitatieve analyse zal verschillen

van het model van Stoffel. In tegenstelling tot haar zal ik gebruik maken van een analysesoftware voor corpora.

Met deze analyse wil ik laten zien hoe het beeld van mensen die te maken hebben met immigratie wordt beïnvloed door de pers. Met andere woorden, is het beeld dat de media schetsen verschillend in de Vlaamse en in de Franse gemeenschap? Bepaalde actuele kwesties, zoals het feit dat er een Staatssecretaris van Asiel en Migratie van Vlaamse origine is, kunnen immers hun weerslag hebben op de objectiviteit van de media aan de ene of de andere kant van de taalgrens. In deze scriptie beperk ik mij tot artikels in de kranten *De Standaard* en *La Libre Belgique*. Het ontvangen van nieuws van lezers maakt dan ook geen deel uit van mijn onderzoek, al zou het wel interessant zijn om te onderzoeken welke invloed deze artikels kunnen hebben op het Vlaamse en Franstalige publiek.

Het eerste deel van deze scriptie geeft een overzicht om alle aspecten van deze studie beter te visualiseren. Ik zal beginnen met een algemene samenvatting van de geschiedenis van België. Vervolgens zal ik me meer specifiek richten op de verschillende Belgische gemeenschappen. Voor de Vlaamse en de Franse gemeenschap zal ik de juridische, financiële en politieke en culturele verschillen onderzoeken. Daarna kom ik nu op het onderwerp immigratie in zijn geheel. Tot slot zal ik me bij deze twee thema's aansluiten om de geschiedenis van de immigratie in België te bespreken.

Het tweede deel zal bestaan uit een historische en actuele vergelijking van de kranten *De Standaard* en *La Libre Belgique*. De verschillende publicaties van een krant worden in belangrijke mate beïnvloed door de redactionele lijn van de krant. Ook de tabloidisering van de twee kranten komt aan de orde. Op die manier weten we beter met welke tools we aan deze scriptie gaan werken.

Het derde deel van deze scriptie is het praktische deel, dat bestaat uit kwantitatieve en kwalitatieve analyses. In de kwantitatieve analyse zal ik eerst de hoeveelheid artikels onderzoeken die betrekking hebben op zowel immigratie zelf als op migranten. Ik zal ook de lengte van artikels en hun plaats in de krant, foto's, krantenkoppen en soorten artikels

bestuderen. In de kwalitatieve analyse zal ik enerzijds aandacht besteden aan de koppen en anderzijds aan de inhoud van de tekst. Wat de tekst zelf betreft, zal ik vooral de frequentie van woorden bestuderen, maar ook hun collocaties en connotaties. Hoewel de overdracht van informatie en de leesbaarheid van essentieel belang zijn voor journalisten, is de woordkeuze niet onbelangrijk (Grévisse 2014: p. 29-31). In de bijlagen 2 en 3 staan de tabellen van de kwantitatieve en kwalitatieve analyses. In deze twee analyses zal ik een aantal tabloidkenmerken bespreken en bepalen of kranten hieraan voldoen.

Ten slotte zal een samenvatting van de belangrijke punten van de verschillende delen van deze scriptie als conclusie worden gepresenteerd. In dit hoofdstuk worden ook de verschillende conclusies samengevat die in de loop van de scriptie zijn getrokken.

Deel 1: De algemene context

1. Kort historisch overzicht van België

Deze samenvatting van de Belgische geschiedenis begint na de Belgische revolutie van 1830, hoewel niet gezegd kan worden dat dit voor België een jaar nul is. Omdat België al lang daarvoor deel uitmaakte van de geschiedenis (Reynebeau 2014: p. 9).

Er zijn geen Belgen, ze waren er nooit en ze zullen er nooit zijn: er zijn Fransen, Vlamingen of Hollanders (dat is hetzelfde) en Duisters¹.

Dit citaat illustreert het beeld dat België gaf ten tijde van zijn oorsprong: een los België, waar het taalverschil werd bepleit. De sociale elite van het land was Franstalig en het Frans, hoewel de minderheidstaal, bleef politiek en sociaal dominant. Bovendien verwelkomde Brussel destijds veel migranten en regeerde het Frans als *lingua franca* (Potvin et al. 2004: p. 32 en Von Busekist 2013: p. 39 en p. 28). In het noorden van het land werden Vlaamse dialecten gesproken en hadden ze een slechte reputatie. Het wegvallen van het dialect leidt tot een ontwikkeling in de richting van de standaardtaal: het Nederlands. (Willemyns 2003: pp. 302-303). Deze taal werd echter beschouwd als de taal van de armen. Het was met de omschakeling van de Belgische economische situatie dat de Nederlandse taal in het land weer terrein won. In de jaren 1960 werd Vlaanderen zelfs rijker dan Wallonië. Een nieuwe elite, ditmaal een Vlaamse elite, nam haar plaats in en eiste het exclusieve gebruik van het Nederlands in Vlaanderen en in de Vlaamse rand (Potvin et al. 2004 : pp. 32-33). Dat alomtegenwoordige taalverzet in de geschiedenis van België trof ook de gemeenschappen van het land. De Belgische gemeenschappen zouden immers niet hebben bestaan als de Belgen één enkele taal hadden gesproken.

¹ Charles Maurice de Talleyrand (1754-1838), onderhandelaar namens Frankrijk over de Belgische onafhankelijkheid.

2. Gemeenschappen in België

België bestaat momenteel uit drie gemeenschappen: de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige Gemeenschap. De Duitstalige Gemeenschap is met 74.000 inwoners beduidend kleiner dan de andere twee. Daarom gaat het bij de vermelding van België in het buitenland, voor het gemak, enkel om "twee" talen, gemeenschappen en culturen van het land: die van de Vlamingen en die van de Walen (Von Busekist 2013: p. 55). Echter, aangezien het doel van deze scriptie erin bestaat om een Vlaamse en een Waalse krant te vergelijken, zal de Duitstalige gemeenschap in dit werk ook niet vermeld worden.

In dit deel van de scriptie bespreken we de verschillen tussen deze twee gemeenschappen vanuit twee invalshoeken. De eerste zal de juridische, financiële en politieke invalshoek omvatten. In de tweede zullen de culturele en identiteitsverschillen van de gemeenschappen aan de orde komen.

2.1. Juridische, financiële en politieke invalshoek

Vanaf 1930 kreeg de vernederlandsing van het openbare leven een juridische vorm, waarbij de wetgeving steeds meer rekening hield met het territorialiteitsbeginsel van standaardtalen (Klinkenberg in Rutten en Weisgerber 1988: p. 517).

Op economisch vlak zijn de verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië altijd groot geweest. De bevoegdheden die aan de regio's zijn toegekend om zelf op sociaaleconomisch gebied op te treden, hebben deze verschillen niet verkleind, maar juist vergroot. Zoals bovenaan vermeld, was Vlaanderen bij de oprichting van het Koninkrijk België zichtbaar armer dan Wallonië. Deze trend werd in de jaren 1960 omgebogen toen de Waalse industrie 100.000 banen verloor (Van Velthoven 2012: pp. 163-169). Deze financiële kloof is een van de factoren van onenigheid tussen de twee gemeenschappen.

In politiek opzicht verdwenen de partijen die op nationaal niveau actief waren in de jaren zeventig, d.w.z. tien jaar na het omkeren van de economische trend. Sindsdien opereren

het noorden en het zuiden van het land politiek los van elkaar. Bovendien, aangezien politici slechts in één van de gemeenschappen verkozen kunnen worden, richten ze hun inspanningen enkel op die gemeenschap. Dit heeft tot gevolg dat de banden tussen beide gemeenschappen worden verbroken (Van Velthoven 2012: pp. 158-159).

2.2. Cultuur- en identiteitsinvalshoek

Naast verschillen in economie en politiek, hebben de Vlaamse en de Waalse gemeenschappen altijd hun eigen bijzonderheden, hun eigen cultuur, hun eigen identiteit gehad (Beheydt in Degand et al. 2014: pp. 111-112). En dat komt door verschillende oorzaken die we hieronder zullen opsommen.

Ten eerste is het vanuit artistiek oogpunt onbetwistbaar dat de Vlamingen sterk door Nederland zijn beïnvloed. Vlaamse literatuur en schilderkunst, in tegenstelling tot wat er in het zuiden van het land te zien was, vertonen immers vaak gelijkenissen met die van Nederland (Novakovic-Lopusina in Degand et al. 2014 : p. 77-78).

Vervolgens zullen we kijken naar de belangrijkste reden voor de opsplitsing van België in verschillende gemeenschappen: het taalverschil, en zullen we de gevolgen bepalen.

Met die keuze voor de eigen taal, die meteen ook als taal van het onderwijs en de media werd geadopteerd, creëerde de Vlaamse gemeenschap ook een eigen mentale programmering: de traditie van kennis en ideeën werd op een eigen Vlaamse wijze overgedragen, die verschilde van de Franstalige transmissie in België en die mede daardoor zorgde voor een aparte culturele programmering van de Vlaamse en de Franse gemeenschap. Het feit dat de beide gemeenschappen elkaars media, elkaars literatuur niet lezen, niet naar elkaars televisie keken, droeg bij tot de vorming van een aparte culturele identiteit in de beide landsgedeelten. (Beheydt in Degand et al. 2014: pp. 111-112)

De bovenstaande paragraaf laat zien hoe het taalverschil tussen de twee gemeenschappen de ontwikkeling van twee verschillende culturele identiteiten heeft beïnvloed, met name via de media. Sindsdien kunnen we zeggen dat de Vlaamse

identiteit steeds belangrijker geworden naarmate hun samenleving homogener werd dankzij de taalwetgeving (Van Velthoven 2012: pp. 159-160).

Bovendien lijkt het erop dat de Vlamingen zichzelf, in tegenstelling tot de Walen, eerder als Vlamingen dan als Belgen beschouwen. En dat zou kunnen komen door het feit dat zij een veel hechtere gemeenschap vormen dan de Franstaligen qua geschiedenis, taal en cultuur (Van Velthoven 2012: pp. 159-160).

Vanuit financieel, politiek en cultureel oogpunt stellen we vast dat de Vlaamse en de Franse gemeenschap op verschillende vlakken sterk van elkaar verschillen. Deze verschillen, die volledig geworteld zijn in de gemeenschappen, suggereren dat de media in elke gemeenschap ook van elkaar verschillen.

3. Immigratie

Aangezien de vluchtelingenproblematiek het hoofdonderwerp van deze scriptie is, volgt hier een algemeen overzicht van de geschiedenis van de immigratie. Aangezien immigratie een zeer breed onderwerp is, is deze samenvatting zeer beknopt.

De term 'immigratie' betekent 'het zich blijvend vestigen in een vreemd land' (Van Dale 2008).

Volgens Blanc-Chaléard in 'Histoire de l'immigration' (2001) vond het eerste debat over het asielrecht plaats na de Wielka Emigracja, de 'Grote Emigratie' van Poolse nationalisten van 1830. Na dit evenement volgden verschillende revoluties (van naties, van industrie, van vervoer, enz.) die ertoe bijdroegen bepaalde categorieën Europeanen mobiel te maken. Als gevolg daarvan worden massale migratiestromen (*mass migration*) op gang gebracht. In de jaren 1860-1870 wilden arme Italiaanse boeren hun land verlaten. Die van het Zuiden gingen naar Amerika, die van het Noorden naar Frankrijk of Midden-Europa. Deze boeren, dan 'emigranten', worden dan 'immigranten' voor het land

dat ze ontvangt. Dat is wat men de geboorte van immigratie noemt (Blanc-Chaléard 2001: p. 7).

Onder deze migratiestromen bevinden zich veel vluchtelingen. De Conventie van Genève² beantwoordt de vraag "wie als vluchteling moet worden beschouwd" door een vluchteling te definiëren als een persoon die

owing to a well-founded fear of being persecuted for reasons of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion, is outside the country of his nationality and is unable or, owing to such fear, is willing to avail himself of the protection of that country; or who, not having a nationality and being outside the country of his former habitual residence, is unable or, owing to such fear, is unwilling to return to it.

(Carens J. 2013: pp. 199-200)

Een migrant is dus niet noodzakelijk een vluchteling, maar alle vluchtelingen worden migranten genoemd.

Tot op heden zijn er immers verschillende soorten immigratie: gezinshereniging, economische immigratie, vluchtelingen en personen in vergelijkbare situaties en tijdelijke immigratie³. Hieronder vallen uitzendkrachten en buitenlandse studenten. Ik zal mij in deze studie concentreren op de gevallen van permanente immigratie en zal me daarom niet interesseren voor bepaalde gevallen, zoals bijvoorbeeld Franse studenten die in België zijn komen studeren.

4. Immigratie in België

Na een korte samenvatting van de Belgische geschiedenis en een analyse van de immigratie in onze tijd, is het tijd om beide onderwerpen met elkaar te verbinden. In dit hoofdstuk beginnen we met een algemeen overzicht van immigratie in België. Vervolgens zullen we dit thema samen met de Vlaamse en de Franse gemeenschap aansnijden.

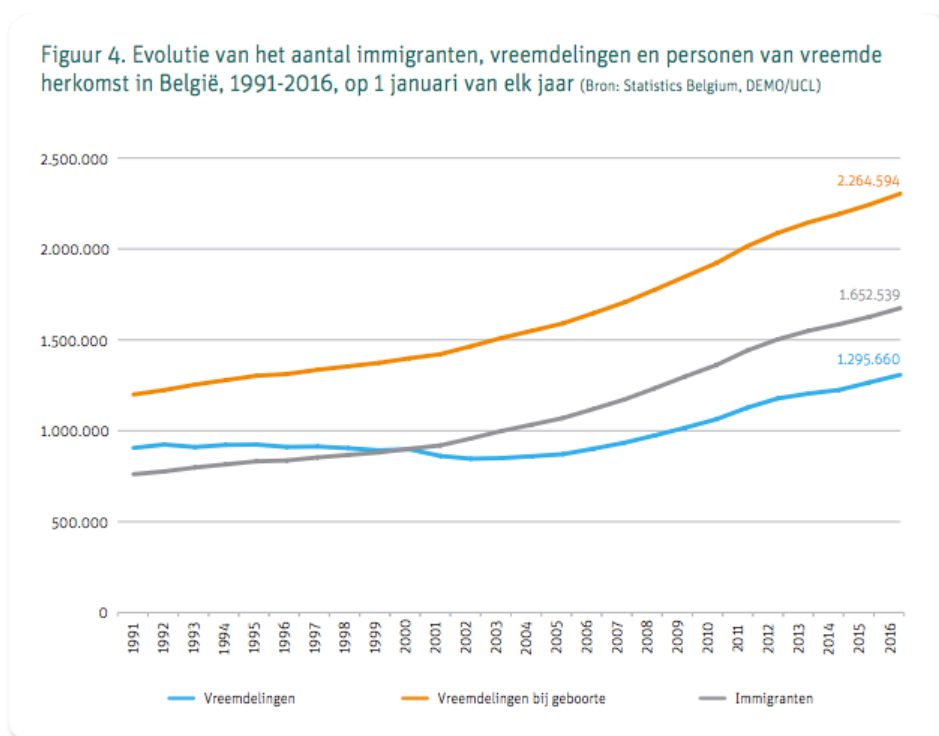
² Internationaal humanitair oorlogsrecht

³ <http://immigration.barreau.qc.ca/fr/comment/types/> laatst geraadpleegd op 07/08/2018.

4.1. Chronologisch overzicht

De geschiedenis van de immigratie in België oproepen kan niet zonder omweg via emigratie. In de 19de eeuw was België immers meer een emigratieland dan een immigratieland. Vanaf de 20e eeuw werd deze trend omgebogen (Collignon 2010: p. 13). De Italianen waren de eersten die naar België emigreerden om in de mijnen te komen werken (Von Busekist 2013: p. 28). Vele andere nationaliteiten volgden: Frans, Pools, Duits, Spaans, Grieks, Portugees, Marokkaans en Turks (Collignon 2010: p. 13). België was een zeer verleidelijk land aangezien elke buitenlander uit voormalige koloniën, Turkije en Noord-Afrika die er meer dan zeven jaar verbleef de Belgische nationaliteit kon verkrijgen door middel van een eenvoudige "verklaring" (Von Busekist 2013: p. 28).

In 2016 was een vijfde van de Belgische bevolking van buitenlandse origine en had 11% een vreemde nationaliteit (Myria 2017: p. 23). Zoals blijkt uit Figuur 4⁴, is het aantal immigranten, vreemdelingen en personen van vreemde herkomst in België de laatste dertig jaar gestaag toegenomen. Dit bewijst dat immigratie een belangrijk onderwerp kan zijn in het Belgische nieuws.

⁴ http://www.myria.be/files/Hoofdstuk_2.pdf laatst geraadpleegd op 07/08/2018.

4.1. Op gemeenschapsniveau

Zoals vermeld in sectie '2.1. Juridische, financiële en politieke invalshoek' van deze scriptie, begon de Belgische politiek in de jaren 1970 te splitsen tussen de twee gemeenschappen. Na deze opsplitsing werd het integratiebeleid in België in 1980 een zaak van de gemeenschappen en in 1994 van de gewesten. Dit heeft geleid tot verschillen in de behandeling van immigranten in het noorden en het zuiden van het land (Von Busekist 2013: p. 92). Zo probeert de Vlaamse overheid sinds het begin van de jaren 1980 migrantenorganisaties te stimuleren. Vlaanderen heeft enerzijds een minderhedenbeleid ontwikkeld met een bijzondere focus op de opvang van nieuwkomers. Anderzijds richt het integratiebeleid in Wallonië zich meer op sociale bescherming in brede zin en vooral op de strijd tegen sociale uitsluiting (Von Busekist 2013: p. 92).

Op dit moment zouden verschillende belangrijke punten kunnen leiden tot een verschil in de manier waarop het onderwerp vluchtelingen in de kranten van de twee gemeenschappen wordt behandeld. Immers, het migrantenvraagstuk is in Vlaanderen veel controversiëler dan in Wallonië. Zoals vermeld in sectie '2.2. Cultuur- en identiteitsinvalshoek', is de Vlaamse Gemeenschap zeer verenigd en dus zeer gehecht aan haar identiteit. Sommige nationalistes hebben het migrantenvraagstuk verheven tot centraal politiek onderwerp in Vlaanderen door migranten te presenteren als de grootste bedreiging voor de Vlaamse identiteit (Bouckaert in Abicht et al. 2000: p. 48). Anderen zeggen echter dat, gezien de diepgewortelde aanwezigheid van internationale culturen in Vlaanderen, het vasthouden aan een traditionele en essentialistische Vlaamse cultuur een reactionaire angstgreep of een nostalgische vlucht is (Beheydt in Degand et al. 2014: p. 113).

Vervolgens is sinds oktober 2014 de Vlaming Theo Francken Staatssecretaris voor Asiel en Migratie. Zou een Vlaamse Staatssecretaris voor Asiel en Migratie een verschil kunnen maken in de pers van de Vlaamse en Franstalige gemeenschappen?

Daarna zou het feit dat de Vlamingen voor woonstbetredingen waren, terwijl de Walen tegen waren⁵ (La Libre Belgique 27 maart 2018), ook een invloed kunnen hebben op de behandeling van immigratie door de twee kranten.

Het doel van deze scriptie is niet alleen om deze vragen te beantwoorden, maar ook om de verschillende mogelijke conclusies uit de kwalitatieve en kwantitatieve analyses te bestuderen. En zo laten zien hoe de media van de Vlaamse en de Franse gemeenschap van elkaar verschillen.

⁵ Artikel 65 : Visites domiciliaires: les Flamands sont pour, les Wallons contre

Deel 2: De Standaard en La Libre Belgique

Om een relevante vergelijking te kunnen maken, heb ik gekozen voor twee kranten die als 'kwaliteitskranten' worden beschouwd, namelijk De Standaard en La Libre Belgique. Door gebruik te maken van een krant uit de Vlaamse gemeenschap en een krant uit de Franse gemeenschap kan nu al een onderscheid worden gemaakt tussen de informatie die door journalisten in elk van de gemeenschappen wordt verspreid. We moeten er echter ook rekening mee houden dat elk dagblad zijn eigen geschiedenis en eigen bijzonderheden heeft.

1. Oorsprong

In dit deel van de scriptie staat de respectievelijke geschiedenis en evolutie van de twee kranten centraal. De eerste sporen van de twee kranten dateren uit de Eerste Wereldoorlog, al evolueerden ze elk verschillend onder deze omstandigheden. Deze oorlog, die De Standaard dwong zijn oprichting uit te stellen, was ironisch genoeg de oorsprong van de Libre Belgique (De Bens 2001: pp. 34-35 en p. 241).

1.1. La Libre Belgique

De gebroeders Victor en Louis Jourdain waren al sinds 1883 van plan een katholieke krant op te richten als tegenwicht tegen de bestaande liberale kranten: Le Patriote. Het was de oorlog die La Libre Belgique onder haar huidige naam deed ontstaan toen Victor Jourdain besloot een clandestiene krant uit te geven (De Bens 2001: pp. 372-373). Zoals blijkt uit het boek *L'histoire merveilleuse de La Libre Belgique* dat in 1919 verscheen, werd de publicatie van de krant gezien als een belangrijke steun voor de Belgische verzetsstrijders (Van de Kerckhove 1919: pp. 1-15). Bovendien schreef Brand Whitlock, ambassadeur van de V.S. in België⁶, op 8 juni 1919 in het voorwoord van dit werk: '*Mais la plume est plus*

⁶ <http://www.firstworldwar.com/bio/whitlock.htm> laatst geraadpleegd op 27/07/18.

puissante que l'épée, et la LIBRE BELGIQUE fut victorieuse' (Van de Kerckhove 1919: p. XVII).

Tijdens de Tweede Wereldoorlog hervatte La Libre Belgique zijn rol als clandestiene krant. Vervolgens, kende de onderneming, onder leiding van Victor Zeegers, neef van de gebroeders Jourdain, een enorme expansie (De Bens 2001: pp. 373-374).

1.2. De Standaard

In 1911 werd de coöperatieve vennootschap Volksontwikkeling opgericht door Frans Van Cauwelaert, Dr. Alfons Van de Perre en Arnold Hendrix. Deze vennootschap wilde een aantrekkelijk gezinsblad lanceren, dat zou bijdragen tot de heropleving van de Vlaamse taal, de Vlaamse cultuur en het Vlaamse verleden. Geconfronteerd met het succes van het blad wilden de oprichters een dagblad maken. In 1914 hadden ze eindelijk het budget verzameld dat nodig was om het dagblad te lanceren. Maar zoals eerder gezegd, werd de eerste publicatie van De Standaard vertraagd. De opstart van De Standaard werd uiteindelijk vier jaar vertraagd en verscheen voor het eerst in 1918 (De Bens 2001: p. 241).

In 1976 ging de groep waartoe De Standaard behoorde failliet en werd die overgenomen door de Vlaamse Uitgeversmaatschappij. De VUM zorgt voor diversificatie van de dagbladtitels tussen haar kranten en De Standaard wordt de kwaliteitskrant van het bedrijf. (De Bens 2001: p. 253 en p. 258).

Tot in de jaren 1980 was de Vlaamse dagbladpers sterk gepolitiseerd en gecompartmenteerd. De Standaard was verbonden aan de christen-democratische partij en richtte zich meer tot intellectuele katholieken (Vandenheede 2006: pp. 11-13).

2. Tegenwoordig

Na het historische aspect zullen we kijken naar wat deze twee kranten op dit moment vertegenwoordigen. Om een beter inzicht te krijgen in de twee geanalyseerde kranten, is het interessant om te kijken naar de omvang van hun oplage, maar ook naar hun redactionele lijn.

2.1. La Libre Belgique

Op de vraag van een lezer over de redactionele lijn van de krant antwoordde La Libre Belgique dat het links noch rechts was, maar vrij. *“Vrij van elke band met invloedrijke politieke, economische, sociale, culturele, religieuze, sportieve,...”* De krant beweert echter nog steeds aan de kant van de verdediging van Franstalige belangen te staan (La Libre Belgique 27 april 2005).

Wat de distributie van kranten betreft, uit een lezersonderzoek van het Centrum voor Informatie over de Media (CIM) in 2016-2017 blijkt La Libre Belgique 731.700 lezers te hebben met 138.600 ‘loyale lezers’⁷.

2.2. De Standaard

Wat de redactionele lijn van de krant betreft, kondigde De Standaard in 1914 zijn engagement aan voor de gelijkheid tussen Vlamingen en Walen. In 1929 verwierf de familie Sap een grote deel van de aandelen van de krant. Onder hun leiding evolueerde de krant naar de Vlaamse nationalistische ideologie (De Bens 2001: p. 261).

Sinds 1997 wordt De Standaard ook online gepubliceerd. Wereldwijd hebben zich al meer dan 200.000 lezers geregistreerd. Meer dan 30.000 geïnteresseerden ontvangen de krant dagelijks per e-mail. De site wordt dagelijks door zo'n 40.000 mensen bezocht⁸. Uit een

⁷ <https://www.cim.be/nl/pers/bereik-resultaten> laatst geraadpleegd op 30/07/2018.

⁸ <http://www.standaard.be/over> laatst geraadpleegd op 30/07/2018.

lezersonderzoek van het CIM in 2016-2017 blijkt dat De Standaard 1.175.800 lezers heeft, onder wie 313.900 'loyale lezers'⁹.

3. Tabloidisering

Tabloidisering maakt integraal deel uit van de pers. De mate van tabloidisering die een krant aan een onderwerp geeft, is representatief voor de aandacht die die krant aan dat onderwerp besteedt.

De term tabloidisering is afgeleid van het woord tabloid, voor het eerst gebruikt in het begin van de twintigste eeuw om bepaalde Londense dagbladen te typeren. Tabloids waren vanaf dan dagbladen die door hun handig formaat en eenvoud gemakkelijk op bussen en treinen gelezen konden worden. Deze tabloids brachten vooral veel human interest items, veel sensatie en weinig politieke berichtgeving; tabloids werden dan ook vlug synoniemen voor boulevardbladen. (De Bens 2001: pp. 205-206)

Volgens Peter Golding (1999) zijn de typisch kwantitatief meetbare kenmerken van tabloidisering:

- minder internationale nieuwsberichten
- meer foto's en minder tekst
- minder politieke, parlementaire nieuwsberichten
- meer human interest en entertainmentverhalen

Kwaliteitskranten hebben echter steeds meer tabloidkenmerken: minder tekst, kortere woorden en grotere foto's (De Bens 2001: pp. 207-208). Maar volgens Hautekeete zou de aanwezigheid van tabloidkenmerken in een kwaliteitskrant niet slecht zijn. Tabloidisering overtuigt meer mensen ervan om de krant te lezen, terwijl ze dat anders niet zouden doen. Hautekeete stelt daarom dat populaire kranten de hoeveelheid politieke informatie minimaliseren en dat het gevaar bestaat dat mensen niet meer geïnformeerd worden, dat ze niet meer bewust zullen stemmen. Volgens Hautekeete zijn daarom goede populaire kranten ook noodzakelijk (De Standaard 15 december 2004).

⁹ <https://www.cim.be/nl/pers/bereik-resultaten> laatst geraadpleegd op 30/07/2018.

Door de mate van tabloidisering van De Standaard en La Libre Belgique te meten, kan dus de kwaliteit en objectiviteit van de gepubliceerde informatie worden bepaald. Aangezien het onderwerp dat in beide kranten wordt behandeld hetzelfde is, zal het niet mogelijk zijn rekening te houden met het laatste criterium, nl. 'meer human interest en entertainmentverhalen'.

3.1. La Libre Belgique

Volgens een studie uitgevoerd door Hautekeete in 2002, was er tussen 1990 en 2000 een lichte daling in de plaats die aan de Belgische politieke informatie werd gegeven. La Libre Belgique blijft opmerkelijk stabiel in termen van tabloidisering (La Libre Belgique 22 april 2002). Sinds 1990 besteedt La Libre Belgique iets minder aandacht aan politiek en brengt meer reportages uit (Hautekeete 2004: p. 281).

3.2. De Standaard

In een studie van Hautekeete (De Standaard 19 november 2001) is De Standaard de Vlaamse krant met de laagste scores in termen van tabloidkenmerken, zelfs nog iets lager dan in 1990. De Standaard besteedt in 2001 meer aandacht aan de politieke actualiteit (36.728 cm² in 2000 tegen 28.742 en 29.800 cm² in 1990). Vergeleken met de andere onderzochte kranten (namelijk Het Laatste Nieuws, Het Volk en De Morgen) is de totale oppervlakte aan puur feitelijke politieke informatie nog beperkt (van 21.511 tot 18.281 cm²). Kortom, uit het onderzoek blijkt dat De Standaard de laatste 10 jaar het minst is veranderd, alhoewel de krant nog veel meer reportages onder haar artikels heeft.

Visueel gezien is de tabloidisering iets sterker: De Standaard gebruikt nu meer foto's, bijvoorbeeld ten koste van tekst. Dit weerspiegelt de keuze om de krant een frissere layout te geven. Sinds 1998 verschijnt economisch en politiek nieuws minder vaak op de voorpagina van De Standaard. Toch leidt dit niet tot een toename van het meest populaire nieuws. Ook de manier waarop relaties tot stand komen verandert niet. Nieuws

is niet sensationeel of dramatisch geschreven (Debackere in De Standaard 15 december 2004).

La Libre Belgique en De Standaard zijn dan ook, ondanks bepaalde tabloidkenmerken, kwaliteitskranten binnen hun gemeenschap.

Deel 3: Praktisch deel

3.1. Kwantitatieve analyse

Deze kwantitatieve analyse is gebaseerd op een corpus van artikels uit de papieren versies van de kranten De Standaard en La Libre Belgique (zie bijlage 2: kwantitatieve analyse). Deze artikels hebben zowel betrekking op België als op andere landen. Hier zullen we bepalen welke tabloidkenmerken gebruikt worden in deze kwaliteitskranten. Aangezien tabloidisatie wordt gebruikt om de aandacht van de lezer te trekken, is een sterke aanwezigheid van tabloidisatiecriteria rond een specifiek onderwerp het bewijs van een nadruk op dat onderwerp. Het bestuderen van sensatiecriteria rond immigratie en vluchtelingenproblematiek is dan ook een concrete manier om het belang dat de kranten aan dit onderwerp hechten te analyseren.

A. Aandacht voor vluchtelingen en immigratie

In dit deel van de kwantitatieve analyse wordt het aantal artikels geteld die betrekking hebben op vluchtelingen en immigratie, zowel op binnenlands als buitenlands vlak. Uit de aanwezigheid van artikels over andere landen blijkt dat er wereldwijd belangstelling is voor immigratie. Het totale aantal artikels over het onderwerp is een teken van min of meer grote belangstelling voor het onderwerp.

Tabel 1: Aandeel artikels over vluchtelingen in België, aandeel artikels over vluchtelingen in andere landen, en percentage ervan.

	De Standaard	La Libre Belgique	Totaal
Over het binnenland	20 (31,25%)	44 (68,75%)	64 (100%)
Over het buitenland	19 (52,77%)	17 (47,22%)	36 (100%)
Totaal	39	51	100

Uit tabel 1 blijkt dat La Libre Belgique meer artikels over vluchtelingen en immigratie heeft gepubliceerd: 39 voor De Standaard tegen 51 voor La Libre Belgique. Uit het aantal artikels in elk van de kranten blijkt reeds dat de Waalse krant meer belangstelling heeft voor immigratie.

Qua artikels over deze problematiek op internationaal vlak zijn de aantallen ongeveer dezelfde. Het grootste verschil is het aantal artikels die betrekking hebben op België: 44 gepubliceerd in La Libre Belgique tegen 20 voor De Standaard, meer dan twee keer zoveel in de Waalse krant. In verhouding kunnen we stellen dat De Standaard even geïnteresseerd is in het onderwerp, zowel nationaal als internationaal. La Libre Belgique focust meer op de aanpak van het onderwerp op nationaal niveau. Aangezien het publiceren van minder internationale artikels een van de sensatiecriteria is volgens Golding (zie deel 2, 3. Tabloidisering), lijkt La Libre Belgique op basis van dit criterium op een krant van het sensatietype. De Standaard daarentegen lijkt op het beeld van een kwaliteitskrant.

B. Grootte en plaats

In dit deel van de analyse betreffende de grootte en plaats van de krantenartikels worden alleen artikels in aanmerking genomen die betrekking hebben op België. Dit om deze studie te richten op het belang dat elk van de geanalyseerde kranten hecht aan de vluchtelingen in België.

De grootte van de artikels in kwestie is ook een indicatie van het belang dat aan het onderwerp wordt gehecht. De artikels worden hier dus in vijf grootteklassen ingedeeld: zeer groot, groot, middelgroot, klein en berichtje. Zeer grote artikels zijn artikels die uit meer dan één A4-pagina bestaan, grote artikels zijn artikels van één A4-pagina, middelgrote artikels zijn min of meer een halve A4-pagina, kleine artikels komen min of meer overeen met een kwartpagina A4 en berichtjes zijn artikels van enkele regels die in nieuwskolommen zoals *La Journée* of *En Bref* in La Libre worden geplaatst. De Standaard

heeft zo'n nieuwscolumn niet maar ik heb artikels van dezelfde grootte als berichtjes beschouwd.

Tabel 2: Grootte van de artikels.

Grootte	De Standaard	La Libre Belgique
Zeer groot	0 (0%)	7 (15,90%)
Groot	9 (45%)	3 (6,8%)
Middelgroot	6 (30%)	10 (22,72%)
Klein	4 (20%)	1 (2,27%)
Berichtje	1 (5%)	23 (52,27%)
Totaal	20 (100%)	44 (100%)

Het is belangrijk op te merken dat La Libre zeven artikels heeft gepubliceerd die als zeer groot (meer dan één pagina) worden beschouwd, terwijl De Standaard er geen heeft. (Cf. tabel 2)

Een ander belangrijk punt is het grote aantal berichtjes voor La Libre in vergelijking met één enkel in De Standaard. De structuur van de krant La Libre maakt het mogelijk om veel feiten te plaatsen die niet erg gedetailleerd zijn, met name feiten met betrekking tot migranten. De Standaard lijkt dan ook weinig kleine artikels zoals deze berichtjes te publiceren, een categorie die sterk aanwezig is in La Libre.

Naast de grootte van de artikels kan ook hun plaats van belang zijn. Artikels aan het begin van de krant zijn meestal belangrijker dan artikels aan het eind, zoals sportuitslagen of het weer.

In tabel 3 worden de artikels geclassificeerd in vier categorieën naar gelang van hun plaats binnen de kranten en dus het belang van de artikels (Hiligsmann et al. 2011: p.7): artikels op de hoofdpagina, artikels van de tweede tot de vijfde pagina, artikels tussen de zesde en negende pagina en de laatste categorie bevat alle artikels van de tiende tot en met de laatste pagina.

Tabel 3: Plaats van de artikels in de kranten.

Plaats	De Standaard	La Libre Belgique
1	1 (5%)	0 (0%)
2-5	4 (20%)	5 (11,36%)
6-9	4 (20%)	23 (52,27%)
10-einde	11 (55%)	16 (36,36%)
Totaal	20	44

Hier valt op te merken dat alleen De Standaard een artikel op de hoofdpagina heeft geplaatst. Wel is het relevant op te merken dat La Libre zeven artikels op de hoofdpagina heeft vermeld met verwijzing naar het bladzijdenummer in de krant zelf.

Uit tabel 3 blijkt dat het aantal artikels tussen de tweede en de vijfde bladzijde, d.w.z. artikels die als belangrijk worden bestempeld, vergelijkbaar is. In verhouding zien we een verschil. Artikels in deze categorie vertegenwoordigen 20% van de artikels van De Standaard, maar slechts 11,36% van de artikels in La Libre.

Daarna zien we in La Libre dat de artikels over vluchtelingen in het algemeen in het midden staan (van pagina 6 tot en met 9), terwijl ze in De Standaard meestal na de tiende pagina staan.

C. Foto's

In tabel 4 wordt nog een andere belangrijke factor in deze analyse behandeld: het al dan niet opnemen van een foto bij het artikel. Zoals gezegd is de aanwezigheid van foto's bij een artikel een van de criteria voor sensatie volgens Golding (1999).

Tabel 4: Aantal en percentage artikels met en zonder foto's.

	De Standaard	La Libre Belgique
Met foto's	14 (70%)	13 (29,54%)
Zonder foto's	6 (30%)	31 (70,45%)
Totaal	20	44

We zien dus dat De Standaard meer foto's gebruikt dan La Libre. Immers 70% van de artikels van De Standaard over immigratie hebben foto's voor slechts 30% van de artikels in La Libre Belgique. Omdat het gebruik van foto's een van de belangrijkste criteria is voor tabloidisering, lijkt De Standaard op basis van dit criterium dan ook meer een tabloid dan een kwaliteitskrant.

D. Koppen

Zowel de grote koppen als de foto's zijn aanwezig om de aandacht van de lezer te trekken. In tabel 5 zal ik daarom de voorkomens van krantenkoppen opsommen.

Tabel 5: Aantal en percentage grote koppen.

	De Standaard	La Libre Belgique
Grote kop	16 (80%)	20 (45,45%)
Geen grote kop	4 (20%)	24 (54,54%)
Totaal	20	44

We zien hier een duidelijke meerderheid van grote koppen bij De Standaard. Inderdaad, 80% van de artikels van De Standaard hebben een grote kop. Dit resultaat is meer gemengd voor La Libre Belgique met slechts 45% van de artikels met grote koppen. Net als bij het fotocriterium lijkt de Vlaamse krant meer op een tabloid dan de Waalse krant.

E. Type artikels

Het type artikels laat zien op welke aspecten van het onderwerp de kranten zich hebben gericht.

Reportages en interviews geven vluchtelingen een menselijker gezicht, terwijl feitelijke artikels hen ontmenselijken. Aangezien tabel 6 wordt gebruikt om de algemene visie van

de vluchteling te beoordelen is de analyse gebaseerd op alle artikels zowel met betrekking tot het binnenland als artikels met betrekking tot het buitenland.

Tabel 6: Aantal artikels en percentage feitelijk nieuws, opinie, reportage en interview.

	De Standaard		La Libre Belgique	
	Binnenland	Buitenland	Binnenland	Buitenland
Feitelijk nieuws	17 (85%)	13 (68,42%)	38 (86,36%)	9 (52,94%)
Opinie	1 (5%)	2 (10,52%)	1 (2,27%)	1 (5,88%)
Reportage	1 (5%)	2 (10,52%)	0 (0%)	7 (41,17%)
Interview	1 (5%)	2 (10,52%)	5 (11,3%)	0 (0%)
Totaal	20	19	44	17

Qua de artikels over België zijn de resultaten voor beide kranten gelijk, met uitzondering van het feit dat La Libre meer interviews gaf. De Libre Belgique publiceerde immers vijf interviews terwijl De Standaard er slechts één publiceerde. Wat de artikels over het buitenland betreft, zien we dat er duidelijk belang wordt gehecht aan de reportages bij La Libre Belgique. Voor De Standaard blijven artikels over het buitenland, net als artikels over België, voornamelijk feitelijk nieuws.

F. Betrokken vreemde landen

Aangezien hierboven is aangetoond dat zowel De Standaard als La Libre Belgique geïnteresseerd zijn in internationale immigratie, is het interessant om te bepalen welke landen als onderwerp voor hun artikels worden geselecteerd.

Tabel 7: Betrokken vreemde landen in de artikels van De Standaard.

De Standaard	Land/regio van herkomst	Ontvangend land/regio
1 maart	Venezuela	Colombia
3-4 maart	Syrië	/
5 maart	Syrië	Bulgarije
15 maart	Syrië	Turkije

16 maart	Afrika	Israël
17-18 maart	Syrië	/
19 maart	Libië	/
24-25 maart	/	Denmark
26 maart	/	Duitsland
30 maart	de Sahel Woestijn	/
3 april	Afrika	Israël
4 april	Afrika	Israël
6 april	Iran	/
10 april	/	Frankrijk en Duitsland
17 april	/	Congo
20 april	/	Oostenrijk
24 april	/	Turkije
25 april	/	Duitsland
27 april	Syrië	Europa

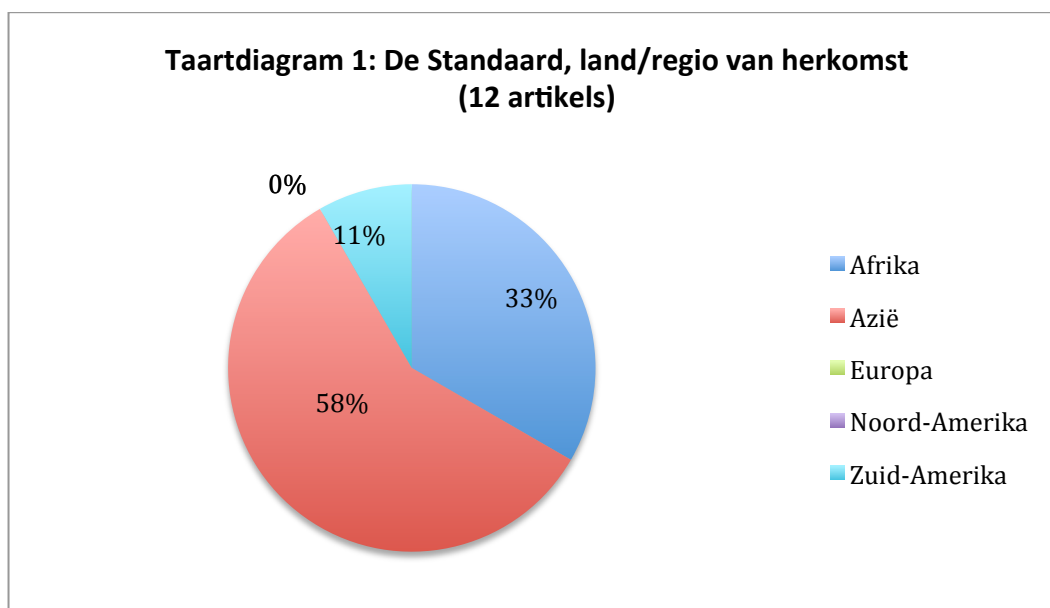
Tabel 8: Betrokken vreemde landen in de artikels van La Libre Belgique.

La Libre Belgique	Land/regio van herkomst	Ontvangend land/regio
1 maart	Syrië	/
5 maart	/	V.S.
8 maart	/	Duitsland
9 maart	Rwanda	/
16 maart	Syrië	/
21 maart	/	Italië
3 april	/	Samos, Griekenland
4 april	Syrië Afrika	/ Israël
5 april	/	Israël

	Mexico	V.S.
14-15 april	Israël	Ouganda
19 april	/	Griekenland
20 april	Bangladesh	Duitsland
23 april	Mexico	V.S.
24 april	/	Frankrijk

In dit deel van de analyse baseer ik mij op de tabellen 7 en 8. Ik maak twee diagrammen per krant. Het eerste volgens de plaatsen van herkomst van de migranten en het tweede volgens de landen waar ze naartoe gaan in de desbetreffende artikels. De betrokken gebieden en landen zullen worden gegroepeerd op basis van hun continent om de diagrammen duidelijker te maken. Deze diagrammen laten proportioneel een betere visualisatie toe van de gebieden die door de twee kranten op internationaal niveau worden bestreken.

In de afleveringen van De Standaard van maart en april 2018 stonden 19 artikels over internationale immigratie, waarvan 12 over het land van herkomst van de migrant. Taartdiagram 1 is dan ook gebaseerd op deze 12 artikels.

Aan de hand van taartdiagram 1 kunnen we zien dat De Standaard slechts drie continenten als herkomstland van migranten opneemt: Afrika, Azië en Zuid-Amerika. Aziatische landen worden veel meer genoemd dan landen in Afrika en Zuid-Amerika, aangezien meer dan de helft van de door De Standaard genoemde landen Aziatische landen zijn.

In 14 van de 19 artikels van De Standaard over internationale immigratie worden de ontvangende landen of regio's van de migranten genoemd. Taartdiagram 2 is gebaseerd op deze 14 artikels.

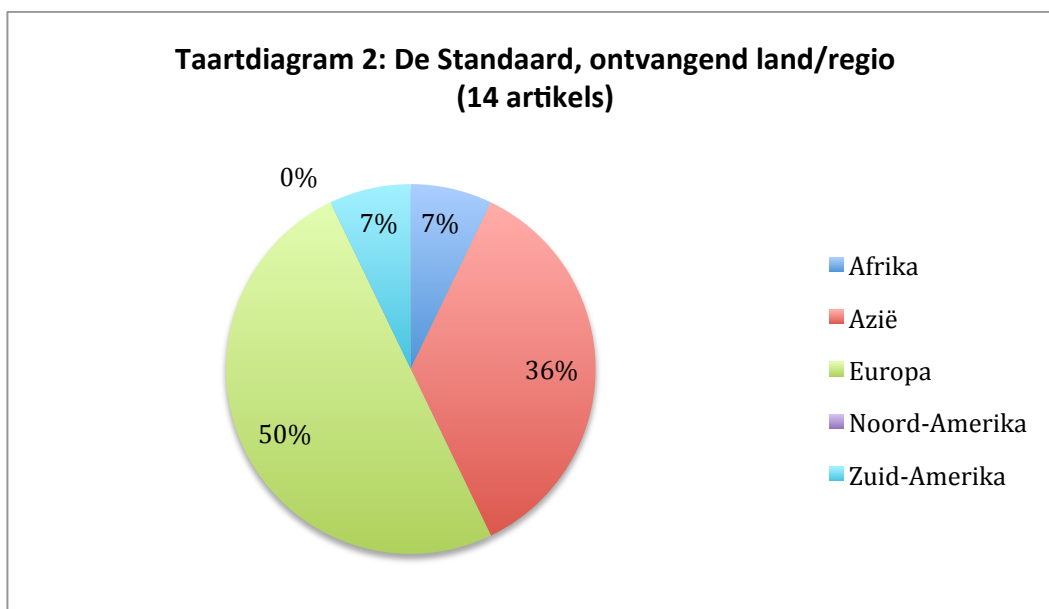
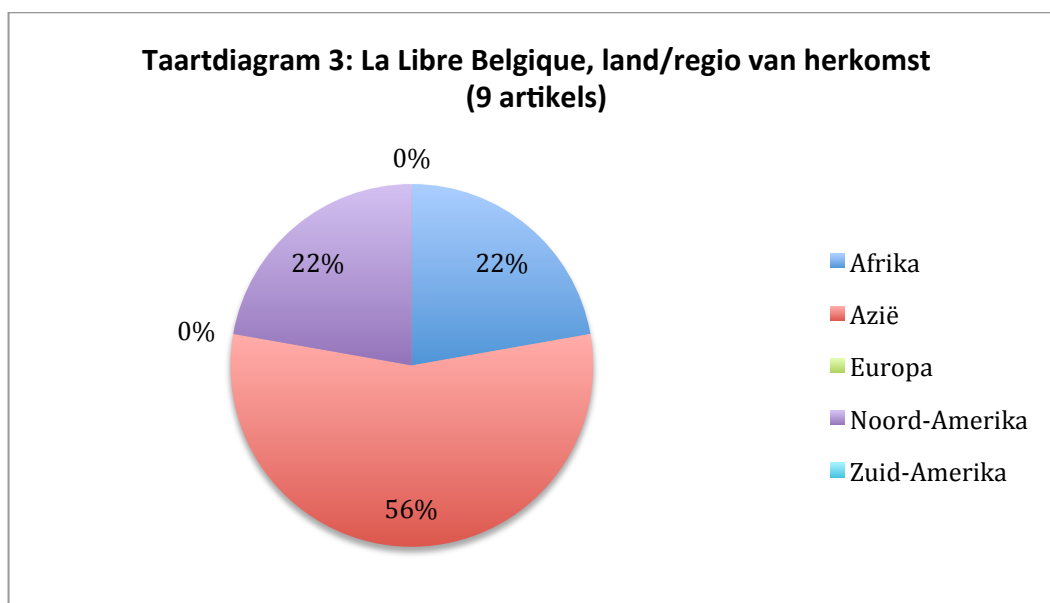

Diagram 2 laat zien dat de landen waar migranten naartoe gaan, volgens De Standaard, voornamelijk verdeeld zijn tussen Europa en Azië.

Als we de taartdiagrammen 1 en 2 met elkaar vergelijken, zien we dat de Nederlandstalige krant op internationaal niveau meer aandacht besteedt aan immigratie op het Aziatische continent.

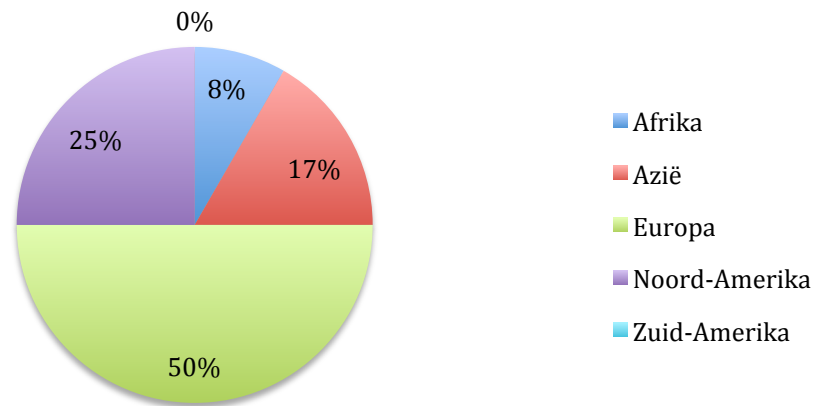
In La Libre Belgique werden van maart tot april 16 artikels gepubliceerd met betrekking tot internationale migranten, waarvan er 9 betrekking hadden op het land van herkomst van de migranten. Taartdiagram 3 toont de in deze 9 artikels genoemde landen.

Uit diagram 3 blijkt dat La Libre Belgique enkel verwijst naar migranten uit Azië en Afrika, met een duidelijke voorkeur voor Azië. Vergeleken met de landen van herkomst van de migranten lijken de twee kranten sterk op elkaar, aangezien beide in hun artikels zowel Afrika als Azië vermelden. Maar in tegenstelling tot De Standaard noemt La Libre Belgique Zuid-Amerika in haar artikels niet als herkomstgebied van migranten, maar Noord-Amerika wel. De Standaard vermeldt immers Venezolanen die naar Colombia vluchten. La Libre Belgique koos ervoor om de Mexicanen op te roepen die de Verenigde Staten proberen te bereiken (zie tabellen 7 en 8).

Wat de migrantenbestemmingen betreft, spraken 12 artikels van de 16 artikelen over internationale immigratie in La Libre Belgique over deze bestemmingen. Taartdiagram 4 is gebaseerd op deze 12 artikels.

Taartdiagram 4: La Libre Belgique, ontvangend land/regio (12 artikels)

Op basis van diagram 4 stellen we vast dat Europa het continent is dat door La Libre Belgique het meest wordt genoemd als het gaat om de landen waar migranten naartoe gaan. Vergeleken met taartdiagram 2 stellen we eerst vast dat beide kranten groot belang hechten aan het Europese continent, aangezien het in de helft van de artikels in beide kranten wordt vermeld. Op de achtergrond stellen we echter vast dat La Libre Belgique meer geïnteresseerd is in andere continenten dan De Standaard, dat zich voornamelijk richt op twee continenten. Meer dan 80% van de artikels van De Standaard zijn immers gewijd aan Azië en Europa, terwijl dit voor La Libre Belgique slechts in 60% van de gevallen het geval is.

Als we nu de taartdiagrammen 1, 2, 3 en 4 met elkaar vergelijken, kunnen we vaststellen dat De Standaard de immigratie in het Noord-Amerikaanse continent niet één keer noemt, terwijl La Libre Belgique het Zuid-Amerikaanse continent niet noemt. Volgens het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen¹⁰ staan Syrië, Afghanistan en Georgië in maart 2018 en Syrië, Afghanistan en Irak in april 2018 bovenaan de top 10 van de landen van herkomst van de verzoekers om internationale bescherming. Het lijkt dan ook normaal dat Azië het vaakst in beide kranten wordt

¹⁰

https://www.cgvs.be/nl/cijfers?field_cijfers_month_year_value%5Bvalue%5D%5Byear%5D=2018 laatst geraadpleegd op 27/07/2018.

genoemd. Syrië is zelfs het land dat het meest aanwezig is in de artikels in beide kranten (zie tabellen 7, 8 en 12). Israël is het op één na meest aanwezige land in beide kranten.

G. Besluit

Uit deze analyse kunnen we opmaken dat La Libre Belgique meer artikels publiceert over vluchtelingen, hoewel ze over het algemeen korter zijn dan in De Standaard. Bovendien bevatten de artikels in La Libre Belgique minder grote koppen dan in De Standaard. Hieruit kan worden afgeleid dat de Waalse krant regelmatig en discreter belang hecht aan het onderwerp dan de Vlaamse krant, terwijl de Vlaamse krant via krantenkoppen en de aanwezigheid van foto's de aandacht van de lezers voor vluchtelingen trekt.

Ten tweede richt La Libre Belgique zich over het algemeen meer op vluchtelingen in België dan in andere landen. Wat de landen van herkomst van migranten betreft, kunnen we stellen dat de twee kranten een gelijkaardig doel hebben, behalve dat De Standaard meer geïnteresseerd is in Zuid-Amerika en La Libre Belgique in Noord-Amerika. Wat de gastlanden voor migranten betreft, kunnen we zeggen dat de Waalse krant meer diversifieert dan de Vlaamse krant.

Zoals voor de aanwezigheid van tabloidiseringscriteria in de twee kranten wordt de studie verdeeld. Wat het criterium van het gebrek aan internationale artikels betreft, nadert La Libre Belgique een tabloid. Wat de aanwezigheid van foto's betreft, publiceert De Standaard er veel meer dan La Libre Belgique en voldoet dus aan dit criterium.

3.2. Kwalitatieve analyse

Deze analyse is, in tegenstelling tot de vorige, gebaseerd op een corpus van artikels uit De Standaard en La Libre Belgique die online worden gepubliceerd en niet op artikels in de papieren versie van de kranten. De artikels die in deze paragraaf worden doorgenomen hebben enkel betrekking op België.

Het eerste deel van deze analyse heeft betrekking op bijlage 3: kwalitatieve analyse.

Het tweede deel van deze analyse zal worden gerelateerd aan de resultaten die via AntConc verkrijgen zijn. AntConc is een “freeware corpus analysis toolkit for concordancing and text analysis¹¹.”

In deze analyse zullen we ons eerst richten op de krantenkoppen en vervolgens op de inhoud ervan.

A. Krantenkoppen

Dit deel van de analyse zal zich richten op de graad van tabloidisering van de artikels volgens hun koppen. Voor de classificatie van de koppen worden dezelfde criteria gehanteerd als voor Stoffel (2010). Die criteria waren gebaseerd op de theorieën van Debackere et al. (2002) en Hautekeete (2003). Dat wil zeggen dat de koppen in drie categorieën zullen worden verdeeld: aandachttrekkende, sensationeel en negatieve koppen. Om als aandachtstrekking te worden gecategoriseerd, moeten koppen ironisch zijn, superlatieven, een vraag- of uitroepetekens of een onderstreping bevatten. Koppen die emotioneel, gepersonaliseerd of gedramatiseerd zijn, zijn beschouwd als sensationeel. En koppen die iets negatief bevatten worden in de categorie negatief geklasseerd. Sommige koppen hebben geen specifieke kenmerken, zodat niet alle koppen in één of meer van

¹¹ <http://www.laurenceanthony.net/software.html> laatst geraadpleegd op 26/07/2018.

deze drie categorieën vallen. Koppen die niet tot een van de categorieën behoren, worden als neutraal beschouwd.

Tabel 9: Classificatie van de koppen in drie categorieën: aandachtstrekkend, sensationeel, negatief.

	De Standaard	La Libre Belgique
Aandachtstrekkend	11 (26,82%)	8 (16,66%)
Sensationeel	4 (9,75%)	5 (10,41%)
Negatief	5 (12,19%)	6 (12,5%)
Neutraal	21 (51,21%)	29 (60,41%)

In tabel 9 stellen we vast dat de percentages aandachtstrekken, sensationele en negatieve koppen in beide kranten overeenkomen. In De Standaard zien we echter een iets groter aandeel aandachtstrekken koppen, met 10% meer koppen in deze categorie dan in de Franstalige krant.

Tabel 10: Aantal krantenkoppen die tabloidiseringskenmerken hebben, en percentage.

	De Standaard	La Libre Belgique
Koppen met tabloidiseringskenmerken	20 (48,7 %)	19 (39,5%)
Koppen zonder tabloidiseringskenmerken	21 (51,21%)	29 (60,41%)

In het bijzonder voldoet de helft van de koppen van De Standaard aan minstens één van de drie tabloidisatiecriteria. Voor La Libre Belgique geldt dit slechts voor 40% van de krantenkoppen. Het onderwerp vluchtelingen leent zich dan ook voor een klein deel voor tabloidisering.

B. De tekst

Dit deel van de analyse is gebaseerd op de resultaten van de AntConc-software bij het invoegen van twee corpora met online artikels van maart tot april 2018: het eerste corpus bevat de artikels van De Standaard en het tweede de artikels van La Libre Belgique.

In die artikels wordt met verschillende woorden gesproken over deze mensen die hun land verlaten. Deze woorden hebben definities die soms verschillen naar gelang van de taal. Om deze analyse duidelijker en relevanter te maken, worden hier de definities van de betrokken termen in het Nederlands en in het Frans gegeven:

In het Nederlands ¹²	In het Frans ¹³
Asielzoeker: Iem. die asiel zoekt buiten zijn eigen land	Demandeur d'asile: Réfugié
Immigrant: Inkomend landverhuizer	Immigrant: Personne qui immigre dans un pays ou qui y a immigré récemment
Migrant: 1. Landverhuizer 2. Buitenlandse werknemer	Migrant: Travailleur originaire d'une région peu développée, s'expatriant pour des raisons économiques
Transmigrant: Landverhuizer op doortocht	/
Vluchteling: Persoon die op de vlucht gaat of is	Réfugié: Se dit d'une personne qui a dû fuir son pays d'origine afin d'échapper à un danger (guerre, persécutions politiques ou religieuses, etc.)
Vreemdeling: Buitenlander	Etranger: Personne dont la nationalité n'est pas celle d'un pays donné (par rapport aux nationaux de ce même pays)

De term 'migrant' wordt in beide talen geassocieerd met de economie, hoewel dat verband meer uitgesproken is in het Frans. Bovendien is het interessant op te merken dat de term 'transmigrant' in het Nederlands geen equivalente term heeft in het Frans.

'Migranten' en 'allochtonen' zijn vandaag het gangbare vocabularium in Vlaanderen om mensen van Maghrebijnse, Turkse, Zuid-Amerikaanse of

¹² Van Dale Grote woordenboeken – vierde editie, Utrecht/ Antwerpen, 2008.

¹³ Le Petit Robert, Paris, 2014.

Aziatische origine aan te duiden, ook al zijn ze geboren en opgegroeid in Temse, Beringen of Blankenberge. Het voortdurende, oneigenlijke gebruik van de woorden 'allochtonen' en 'migranten' in de media en het politieke debat acht ik medeverantwoordelijk voor veel wantrouwen, onbegrip en afwijzing. (Verbeken 2010: p. 283)

Dit citaat illustreert hoe belangrijk het is om de termen te bestuderen die in kranten worden gebruikt om naar 'migranten' te verwijzen. Misbruik van bepaalde termen door de media vertekent immers de objectiviteit die aan een subject wordt verleend. De analyse van de recurrente termen binnen De Standaard en La Libre Belgique verschaft dan ook bijkomende informatie over de kranten in kwestie en hun visie op het vluchtelingenvraagstuk.

Dankzij de AntConc-software kunnen we ontdekken welke termen vooral door welke krant worden gebruikt en de redenen proberen te begrijpen door links te leggen met de thema's van de artikels.

Voor dit deel van de analyse wordt het aantal keren vermeld dat de term in het hele corpus wordt gebruikt. Er moet echter rekening mee worden gehouden dat het aantal verzamelde artikels en hun lengte variëren. Aangezien het corpus gebaseerd op La Libre Belgique zeven artikels meer bevat dan het corpus gebaseerd op De Standaard, is het logisch dat voor La Libre Belgique een hoger aantal woorden wordt gebruikt.

1. Immigratie

Tabel 11: Aantal woorden die worden gebruikt om mensen aan te duiden die hun land van herkomst ontvluchten: aantal voorkomens in het gehele corpus.

	Corpora		
	De Standaard	La Libre Belgique	
Asielzoeker(s)	11	3	Demandeur(s) d'asile
Immigrant(en)	0	1	Immigrant(s)
Migrant(en)	59	80	Migrant(s)

Transmigrant(en)	16	3	Transmigrant(s)
Vluchteling(en)	53	36	Réfugié(s)
Vreemdeling(en)	7	17	Etranger(s)

In de eerste plaats stellen we vast dat het woord 'migrant', dat verband houdt met het economische aspect, aan beide zijden de voorkeur geniet boven het woord 'immigrant', dat naargelang de krant tussen nul en één keer voorkomt. Dit overwicht van het woord 'migrant' in beide krantenartikels bevestigt dan ook de stelling van Verbeken (2010) over het oneigenlijke gebruik van deze term door de media.

De Standaard gaf vervolgens de voorkeur aan het woord 'vluchteling', net als La Libre Belgique, maar in mindere mate. De derde term die het meest gebruikt wordt door de Vlaamse krant is 'transmigrant'. Voor de Waalse krant zal het 'vreemdeling' zijn. Vervolgens stellen we vast dat de Vlaamse krant de term 'asielzoeker' meer gebruikt dan de Waalse krant.

Vervolgens merken we op dat de term 'transmigrant', hoewel niet geattesteerd in het Franse woordenboek, niettemin drie keer gebruikt wordt door La Libre Belgique. Het lijkt echter normaal dat de Vlaamse krant er meer gebruik van maakt dan de Waalse krant. Dit woord komt inderdaad 16 keer voor in de artikels van De Standaard.

Verder lijkt het me belangrijk om de landen van herkomst van migranten te analyseren. Zoals vermeld in de 'punt F. Betrokken vreemde landen' van de kwantitatieve analyse, staan Syrië, Afghanistan en Georgië in maart en Syrië, Afghanistan en Irak in april bovenaan de top 10 van de landen van herkomst van de verzoekers om internationale bescherming. Daarom zal ik mijn studie op deze vier landen toespitsen.

Tabel 12: Het belang dat wordt toegekend aan Syrië, Afghanistan, Georgië en Irak: aantal voorkomens in het hele corpus.

	De Standaard	La Libre Belgique
Syrië	2	7
Afghanistan	0	1

Georgië	1	0
Irak	0	1
Totaal	3	9

We merken hier op dat de Waalse krant meer geïnteresseerd is in de landen van herkomst van de belangrijkste asielzoekers in België dan de Vlaamse krant, met een overwicht naar Syrië. De andere landen, hoewel in de top 3 van de landen van herkomst van de verzoekers om internationale bescherming, lijken in de ogen van de Belgische pers bijna onbestaande.

Aangezien deze scriptie betrekking heeft op personen die vanuit het buitenland naar België komen, is het ook relevant om aan te geven hoe vaak België in de kranten wordt vermeld. Aangezien een Vlaamse krant met een Waalse krant vergeleken wordt, is het ook relevant om het gebruik van het Vlaams en het Waals Gewesten binnen beide corpora te tellen.

Tabel 13: Het belang dat wordt toegekend aan België, Vlaanderen en Wallonië : aantal voorkomens in het gehele corpus.

	De Standaard	La Libre Belgique
België	47	108
Vlaanderen	41	26
Vlaming(en)	33	20
Wallonië	19	35
Wa(a)l(en)	5	25
Totaal	145	214

Ondanks een verschil van zeven artikels tussen beide corpora is het toch indrukwekkend op te merken dat La Libre Belgique tot twee keer vaker 'België' citeert als De Standaard. Vervolgens noemt elke krant verhoudingsgewijs meer zijn eigen regio, namelijk 'Vlaanderen' voor De Standaard en 'Wallonië' voor La Libre Belgique. Hetzelfde fenomeen doet zich voor bij de inwoners van het gewest, al valt op dat de Waalse krant verhoudingsgewijs meer de Vlamingen citeert dan de Vlaamse krant de Walen citeert. De

Standaard noemt de Walen immers slechts vijf keer, terwijl La Libre Belgique de Vlamingen vier keer zo vaak noemt.

Als we vervolgens de tabellen 12 en 13 vergelijken, kunnen we stellen dat beide kranten meer geïnteresseerd zijn in de gevolgen van de komst van vluchtelingen in België dan in de redenen waarom deze mensen hun land ontvluchten. De twee kranten citeren België zelfs meer dan 150 keer voor slechts 12 vermeldingen van de namen van de landen van herkomst van de meeste migranten die naar België komen.

2. Het belang dat aan woonstbetredingen wordt gehecht

Zoals in de hercontextualisering vermeld, woedde het debat rond woonstbetredingen in de maanden maart en april. Aangezien, in tegenstelling tot de Vlamingen, de meerderheid van de Walen tegen het wetsontwerp was dat woonstbetredingen toestond¹⁴, is het interessant om het belang te bestuderen dat de twee kranten aan dit onderwerp hechten. Ik heb daarom het aantal keren geteld dat de termen "woonstbetredingen" in De Standaard en "visites domiciliaires" in La Libre Belgique in de krantenkoppen en in de krantenartikels voorkomen.

Tabel 14: Het belang dat wordt toegekend aan woonstbetredingen : aantal voorkomens in het hele corpus (koppen en tekst).

	De Standaard	La Libre Belgique
In krantenkoppen	2	17
In de tekst	27	45

Uit tabel 14 blijkt dat het onderwerp woonstbetredingen veel vaker in de Waalse krant wordt behandeld dan in de Vlaamse krant, hetzij in de koppen, hetzij in de tekst zelf. De woonstbetredingen worden slechts twee keer vermeld in de krantenkoppen van De Standaard voor 17 keer in La Libre Belgique. De term wordt ook 20 keer meer gebruikt in de teksten van de artikels van La Libre Belgique dan in die van De Standaard. Dit

¹⁴ Artikel 65 : *Visites domiciliaires: les Flamands sont pour, les Wallons contre*

onderwerp lijkt voor de Vlamingen niet erg belangrijk omdat ze daar geen probleem zien, terwijl het aan Waalse zijde veel belangrijker lijkt.

3. Theo Francken

Als staatssecretaris voor Asiel en Migratie wordt Theo Francken vaak genoemd in artikels over vluchtelingen. Daarom denk ik dat het een goed idee is om het belang dat eraan wordt gehecht in deze scriptie toe te voegen.

De Antconc-software kan ook het klassement van een woord bepalen. Woorden zijn gerangschikt in volgorde van frequentie en het klassement van een woord wordt bepaald door de frequentie ten opzichte van de frequentie van andere woorden in het corpus. Het is interessant om te kijken naar de rank van Theo Francken om te bepalen in welke verhouding deze staat tot de rest van de tekst.

Tabel 15: Het belang dat wordt toegekend aan staatssecretaris (Theo) Francken : aantal voorkomens in het hele corpus.

	De Standaard		La Libre Belgique	
	Francken	Staatssecretaris	Francken	Secrétaire d'état
Klassement	91	116	45	1435
Frequentie	42	32	84	3

Dankzij tabel 15 ontdekken we een opmerkelijk verschil tussen de twee kranten. Immers, voor de Waalse krant is het woord Francken het 45ste woord dat het meest gebruikt wordt, maar slechts het 91ste voor De Standaard. Dit wordt bevestigd door een vergelijking van de frequentie van de naam van Theo Francken in kranten. De naam Francken wordt in La Libre Belgique twee keer zo vaak genoemd als in De Standaard. De term staatssecretaris wordt echter tot 10 keer meer gebruikt door De Standaard dan door De Libre Belgique.

Op basis van deze resultaten is het interessant om dankzij de collocatiefunctie van de software AntConc na te gaan in hoeverre deze woorden in dezelfde zin als 'synoniemen' worden gebruikt of dat ze onafhankelijk van elkaar worden gebruikt. Aan de hand van deze resultaten kan het totaal aantal verwijzingen naar staatsecretaris Theo Francken worden berekend.

Tabel 16: Functionering van de termen '(Theo) Francken ' en "staatssecretaris": afhankelijk van of onafhankelijk van elkaar, en totaal aantal verwijzingen naar Francken.

	De Standaard		La Libre Belgique	
	Francken	Staatsecretaris	Francken	Secrétaire d'état
Afhankelijk	18		2	
Onafhankelijk	24	14	82	1
Totaal aantal verwijzingen naar Francken	56		85	

Dankzij tabel 16 stellen we met elkaar dat De Standaard vaker de termen '(Theo) Francken' en 'staatssecretaris' in verband gebruikt dan La Libre Belgique. Zo ontdekken we dat La Libre Belgique concreet veertig keer meer de staatssecretaris voor Asiel en Migratie oproept dan De Standaard.

In de tabellen 14, 15 en 16 wordt ingegaan op de aanwezigheid van politieke aspecten in de artikels. Alle drie de tabellen tonen een onevenredigheid in de frequentie van de bestudeerde woorden. Hun voorkomens zijn immers veel meer aanwezig in de Franstalige dan in de Vlaamse krant. Het aantal voorkomens van de naam Theo Francken verdubbelt zelfs in het corpus samengesteld uit artikels van De Libre Belgique in vergelijking met dat samengesteld uit artikels van De Standaard. De onderwerpen van deze tabellen zijn gekoppeld aan de Belgische politiek: het wetsontwerp over woonstbetredingen was zeer omstreden binnen de Belgische politieke partijen (De Standaard 01 februari 2018). Zoals eerder vermeld, is het publiceren van minder politieke artikels een van de kenmerken van Golding (1999) voor tabloidisering. Op basis van deze resultaten kan dan ook gesteld

worden dat De Standaard afwijkt van het ideaal van de kwaliteitskrant. We mogen echter niet vergeten dat Theo Francken, als staatssecretaris voor Asiel en Migratie, de enige politicus is die werd bestudeerd, en dat geen van deze tabellen de steeds terugkerende namen van andere Belgische politici of politieke partijen vermeldt. Deze conclusie is dan ook niet de meest objectieve.

4. Connotatie

Hier zullen we de connotatieve woorden in beide corpora opsommen. Als beoordelingscriterium heb ik gekozen voor de vijf woorden met positieve connotatie en de vijf woorden met negatieve connotaties met de hoogste rank te selecteren. Het lijkt me ook interessant om de frequentie van elk van de woorden te vermelden.

Tabel 17: Woorden met positieve of negatieve connotatie: klassement en frequentie.

	De Standaard			La Libre Belgique		
	Klas.	Frequentie	Woord	Klas.	Frequentie	Woord
Positieve connotatie	90.	40	goed	126.	29	bien
	207.	19	vrienden	469.	8	favorables
	265.	15	steun	537.	7	humanitaire
	278.	14	gelukkig	580.	7	solidarité
	281.	14	helpen	643.	6	fraternité
Negatieve connotatie	54.	68	tegen	99.	43	contre
	129.	23	probleem	190.	20	problème
	225.	17	moeilijk	306.	12	illégal
	296.	13	armoede	307.	12	illégaux
	305.	13	kritiek	394.	10	torture

Uit tabel 17 zien we direct dat De Standaard meer woorden met positieve of negatieve connotaties gebruikte, aangezien de eerste rang van de geselecteerde woorden 90 is, terwijl hij 126 is voor La Libre Belgique en wat de laatste rang van de geselecteerde woorden betreft, 305 tegenover 643 voor La Libre Belgique. De Waalse krant lijkt meer neutrale woorden te gebruiken in haar artikels dan de Vlaamse krant. In dergelijke vergelijkende studies tussen twee talen moet echter rekening worden gehouden met het

feit dat de ene taal de andere niet is. Elke taal functioneert op zijn eigen manier en bevat verschillende subtiliteiten. Deze verschillen in rang kunnen ook te wijten zijn aan de specifieke structuur van het Frans en het Nederlands.

Vergeleken met de positieve of negatieve connotatie lijkt De Standaard ze op een redelijk evenwichtige manier te gebruiken. Anderzijds merken we dat wanneer La Libre Belgique kiest voor connotatieve woorden, de negatieve connotatie op de eerste plaats komt. Het eerste woord met negatieve connotatie komt op ranglijst 90 te staan, terwijl het eerste woord met positieve connotatie 26 rangen verder komt. Bovendien zijn de woorden met negatieve connotatie in La Libre Belgique feller dan de woorden die De Standaard gebruikt. De artikels over immigratie geven aan Waalse kant dus een donkerder beeld van de situatie weer dan aan Vlaamse kant.

C. Besluit

Tot slot zullen we zeggen dat de krantenkoppen van de twee kranten op tabloidiseringniveau sterk op elkaar lijken. Er bestaat geen groot verschil.

Wat de frequentie van de woorden in de artikels betreft, zijn de verschillen echter opmerkelijk. Immers, om naar mensen die hun land van herkomst verlaten te verwijzen, worden in de kranten proportioneel niet dezelfde termen gebruikt, hoewel ze allebei de voorkeur geven aan het woord 'migrant'. Het land van herkomst van asielzoekers lijkt voor beide kranten minder belangrijk dan wat er in België gebeurt. En meer in het bijzonder in zijn eigen regio, zoals we bij De Standaard kunnen zien.

Hoe verder we echter gaan in de analyse, hoe meer we discrepanties ontdekken tussen de twee kranten wat betreft de behandeling van het immigratievraagstuk. La Libre Belgique besteedt immers veel meer aandacht aan woonstbetredingen en aan staatsecretaris Theo Francken dan De Standaard. Daarna hebben de woorden die gekozen worden door De Standaard gemiddeld meer connotaties dan die van La Libre Belgique. En

tot slot realiseren we ons dat de negatieve woorden van La Libre Belgique feller zijn dan die van De Standaard.

Op basis van deze resultaten kunnen we zeggen dat beide kranten het onderwerp vluchtelingen soms op dezelfde manier behandelen, zoals blijkt uit de gelijkenis wat betreft de soorten krantenkoppen of het feit dat ze zelden de landen van herkomst vermelden. Maar over het algemeen zijn de artikels niet gericht op dezelfde impact op de lezer. De Standaard houdt het evenwicht tussen positiviteit en negativiteit in stand, terwijl La Libre zich richt op onderwerpen die in Wallonië als negatief worden ervaren (zoals woonstbetredingen) en weinig ruimte laat voor positiviteit.

Wat tabloidisering betreft, stellen we vast dat de kranten verschillend reageren op de verschillende criteria die Golding (1999) hanteert. Zoals vermeld in het besluit van de kwantitatieve analyse, publiceert De Standaard meer foto's dan La Libre Belgique en verschijnt ze op dit punt dus als krant van lagere kwaliteit dan La Libre Belgique. De Standaard is echter meer geïnteresseerd in internationale immigratie en dit is een van de criteria van kwaliteitskranten. In de kwalitatieve analyse bestuderen we het laatste tabloidisatiecriterium van Golding (1999) dat in dit werk geanalyseerd wordt. Dat wil zeggen, het aantal artikels dat betrekking heeft op het beleid. De Standaard publiceert veel minder politieke artikels dan La Libre Belgique. De Vlaamse krant voldoet dus opnieuw aan een van de sensatiecriteria. Nog steeds wat de kwalitatieve analyse betreft, hebben de koppen gekozen door De Standaard meer tot doel de aandacht van de lezer te trekken dan die van La Libre Belgique. Dit is een ander tabloidisatiecriterium (Debackere et al. 2002 en Hautekeete 2003). Door het verzamelen van bovenstaande informatie realiseren we ons dat het onderwerp vluchtelingen vanuit het oogpunt van foto's, titels en politieke artikels in De Standaard meer getabloidiseerd is. Enkel in internationale artikels is immigratie meer getabloidiseerd door La Libre Belgique dan door De Standaard.

Besluit

De kwantitatieve analyse toont aan dat La Libre Belgique regelmatig, zij het discreter, aandacht besteedt aan de immigratie en de betrokken personen, terwijl De Standaard hier en daar meer gebruik maakt van foto's en grote koppen over dit onderwerp. De vorm van De Standaard is dus meer getabloiseerd dan die van de Franstalige krant.

De kwalitatieve analyse heeft uitgewezen dat de inhoud van De Standaard meer getabloiseerd is dan die van La Libre Belgique. In de Nederlandstalige krant staan meer koppen en foto's voor minder politieke artikelen. De media in de Vlaamse en Franse gemeenschappen geven de migrantenproblematiek dan ook op verschillende wijze weer.

Bovendien is de keuze van de onderwerpen voor de artikels ook verschillend. We hebben immers gemerkt dat de Franstalige krant meer geïnteresseerd was in het optreden van staatsecretaris Theo Francken en in het wetsontwerp betreffende de woonstbetredingen dan de Nederlandstalige krant. De informatieoverdracht verschilt dus aan weerszijden van de taalgrens. Vervolgens leidt het feit dat het Vlaamse en het Waalse volk een afwijkende mening hebben over de woonstbetredingen dan ook tot een opmerkelijk verschil in de hoeveelheid gepubliceerde informatie.

Een ander belangrijk punt in de kwalitatieve analyse is het overwicht van woorden met negatieve connotaties in de artikels van La Libre Belgique. Dit heeft tot gevolg dat het immigratiebeeld in Wallonië donkerder wordt weergegeven, in vergelijking met een positiever beeld van het fenomeen in de artikels van De Standaard.

Daarna stelden we in de kwalitatieve analyse vast dat de term 'migrant' misbruikt werd door de media in het algemeen. Het beeld van migranten is dus vertekend, omdat de media zeer weinig onderscheid maken tussen de verschillende soorten immigratie. In dit geval is het verschil in beeld van migranten binnen de twee kranten niet uitgesproken.

We kunnen dus stellen dat het beeld van de migrant in de twee kranten niet zo verschillend blijkt, maar dat het aantal artikels, de manier waarop dit thema benaderd wordt en de onderwerpen die eruit voortvloeien volgens de krant heel verschillend zijn.

Deze scriptie toont dus aan dat de geschreven pers het beeld dat de lezers kunnen hebben van immigratie aan weerszijden van de taalgrens beïnvloedt, wat leidt tot meningsverschillen hierover tussen de bevolkingsgroepen van de verschillende Belgische gemeenschappen. Er zij echter op gewezen dat deze studie slechts twee kranten aan weerszijden van de taalgrens met elkaar vergelijkt en niet alle gedrukte media van elke gemeenschap.

Het zou interessant zijn om dieper in te gaan op de redenen waarom de Vlaamse en Franstalige bevolking zich verzetten tegen woonstbetredingen en van daaruit, om zich af te vragen of de media daar hun rol te spelen hebben. Stimuleert het feit dat er in Wallonië meer artikels over zijn, het verzet van de Walen? Het zou ook interessant zijn om na te gaan wat dit onderzoek had kunnen geven met volkskranten in plaats van met kwaliteitskranten.

Bibliografie

AntConc, <http://www.laurenceanthony.net/software.html> (laatst geraadpleegd op 26/07/2018).

Barreau du Québec, <http://immigration.barreau.qc.ca/fr/comment/types/> (laatst geraadpleegd op 07/08/2018).

BEHEYDT L., *Cultuur in Vlaanderen of Vlaamse cultuur* in DEGAND L. HILIGSMANN P. RASIER L. SERGIER M. VANASTEN S. VAN GOETHEM K., *In het teken van identiteit, Taal en cultuur van de Nederlanden*, UCL Presses universitaires de Louvain, België, 2014.

BLANC-CHALÉARD M.-C., *Histoire de l'immigration*, Editions La Découverte & Syros, Paris, 2001.

BOUCKAERT B. , *Een identiteit met kleur: Vlaanderen en zijn migranten* in ABICHT L., BAECK L., BAUER R., BEHEYDT L., ET AL., *Hoe Vlaams zijn de Vlamingen, Over identiteit*, Davidsfonds NV, Leuven, 2000.

CARENS J. *The ethics of immigration*, Oxford University Press, 2013.

Centrum voor Informatie over de Media (CIM),
<https://www.cim.be/nl/pers/bereik-resultaten> (laatst geraadpleegd op 30/07/2018).

COLLIGNON, L., *Les politiques mobiles : immigration et intégration des étrangers en Belgique*, FUCaM, Université catholique de Louvain, 2010. Prom. : Moens, Frédéric.

Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen,
https://www.cgvs.be/nl/cijfers?field_cijfers_month_year_value%5Bvalue%5D%5Byear%5D=2018 (laatst geraadpleegd op 27/07/2018).

DBJ., 'Tabloidiseren is niet altijd slecht' in De Standaard, 15/11/2004. Online beschikbaar op <http://www.standaard.be/cnt/g10b0mbc> (laatst geraadpleegd op 08/08/2018).

DEBACKERE J., *Kranten verbreden, maar niet even veel* in De Standaard, 15/12/2018. Online beschikbaar op <http://www.standaard.be/cnt/g10b0m92> (laatst geraadpleegd op 09/08/2018).

DEBACKERE J., HAUTTEKEETE L. EN PEERSMAN W., *'Politiek in de krant: hebt u iets gemerkt?' Een onderzoek naar de tabloidisering van de politieke berichtgeving in vier Vlaamse dagbladen*, in Tijdschrift voor sociologie 23 (3-4), KUL, 2002.

DE BENS E., *De Pers in België, Het verhaal van de Belgische dagbladpers Gisteren, vandaag en morgen*, Lannoo, Tielt, 2001.

De Standaard, <http://www.standaard.be/over> (laatst geraadpleegd op 30/07/2018).

DUFFY M., *Who's who – Brand Whitlock*, <http://www.firstworldwar.com/bio/whitlock.htm> (laatst geraadpleegd op 27/07/18).

GREVISSE B., *Ecritures journalistiques, stratégies rédactionnelles, multimédia et journalisme narratif*, De Boeck, Louvain-la-Neuve, 2014.

HAUTTEKEETE, L., *De tabloidisering van kranten: mythe of feit? De ontwikkeling van een meetinstrument en een onderzoek naar de tabloidisering van Vlaamse kranten*, Gent, 2004.

HAUTTEKEETE L., *Minder politieke berichtgeving in kranten* in De Standaard, 19/11/2001. Online beschikbaar op http://www.standaard.be/cnt/dst19112001_063 (laatst geraadpleegd op 09/08/2018).

HAUTTEKEETE L., *Politiek in het dagblad: bestaat het nog? Een inhoudsanalyse naar de tabloidisering van de politieke berichtgeving in de Waalse pers*, in BILTEREYST D., PEEREN Y., *Nieuws, democratie en burgerschap*, Gent, Academia Press, 2003.

HILIGSMANN P., STOFFEL S., RASIER L., *« Is dit Belgisch? C'est du belge ! » De invloed van tabloidisering op het wederzijdse beeld van Vlamingen en Franstaligen in twee Belgische kwaliteitskranten*, Presses universitaires de Louvain, Collection transversalités, 6, 2011.

JVT., *Michel over woonstbetredingen: 'Delicate balans tussen humaan en duidelijk zijn'* in De Standaard, 01/02/2018. Online beschikbaar op http://www.standaard.be/cnt/dmf20180201_03333735 (laatst geraadpleegd op 06/08/2018).

MOUTON O., *La lutte des journaux de qualité* in La Libre Belgique, 22/04/2002. Online beschikbaar op <http://www.lalibre.be/culture/medias-tele/la-lutte-des-journaux-de-qualite-51b87822e4b0de6db9a6f5d8> (laatst geraadpleegd op 09/08/2018).

Myria (Federaal Migratiecentrum): *Migratie in cijfers en in rechten 2017*, online beschikbaar op <http://www.myria.be/nl/publicaties/migratie-in-cijfers-en-in-rechten-2017> (laatst geraadpleegd op 07/08/2018).

NOVAKOVIC-LOPUSINA J., *Apart en toch één, De Lagelandse schilderkunst en het werk van M. D. Tikalo* in DEGAND L. HILIGSMANN P. RASIER L. SERGIER M. VANASTEN S. VAN GOETHEM K., *In het teken van identiteit, Taal en cultuur van de Nederlanden*, UCL Presses universitaires de Louvain, België, 2014.

POTVIN M., MORELLI A. EN METTEWIE L., *Du racisme dans les rapports entre groupes nationaux au Canada et en Belgique?* in *Canadian Ethnic Studies/ Etudes ethniques au Canada*, 37:3, 2004, 25-60.

REYNEBEAU M., *Een geschiedenis van België*, Lannoo, Tielt, 2014.

RUTTEN M. EN WEISGERBER J., *Van 'arm Vlaanderen' tot 'de voorstad groeit'*, Standaard Uitgeverij n. V. Antwerpen, 1988.

STOFFEL S., *Het wederzijdse beeld van Vlamingen en Franstaligen in de Belgische pers*, Faculté de philosophie, arts et lettres, Université catholique de Louvain, 2010. Prom. : Hiligsmann, Philippe.

VANDENHEEDE F., *De Belgische dagbladers in transitie, De Vlaamse socialistische dagbladers in de jaren '70*, Faculteit sociale wetenschappen, Katholieke Universiteit Leuven, 2006. Prom. : Gerard, E.

VAN DE KERCKHOVE A., *L'histoire merveilleuse de La Libre Belgique*, Albert Dewit, Libraire-Editeur, Brussel, 1919.

VAN VELTHOVEN P., *Franstaligen tegen Vlamingen, Hoe België als natie mislukte*, Uitgeverij Aspekt, Soesterberg, Nederland, 2012.

VERBEKEN P., *Arm Wallonië, Een reis door het beloofde land*, Meulenhoff/Manteau, Antwerpen, 2010.

VON BUSEKIST A., *België begrijpen, Verleden, heden en toekomst van een land op de tweeklomp* Literary Agency Wandel Cruse, Paris, 2013.

WILLEMYS R., *Het verhaal van het Vlaams, De geschiedenis van het Nederlands in de Zuidelijke Nederlanden*, Standaard Uitgeverij, Het Spectrum, Antwerpen, 2003.

z.n. *Quelle est la ligne éditoriale de 'La Libre Belgique' ?* in La Libre Belgique, 27/04/2005. Online beschikbaar op <http://www.lalibre.be/culture/medias-tele/quelle-est-la-ligne-editoriale-de-la-libre-belgique-51b889b2e4b0de6db9ac03b5> (laatst geraadpleegd op 04/08/2018).

z.n. *Visites domiciliaires: les Flamands sont pour, les Wallons contre* in La Libre Belgique, 27 maart 2018, p. 6.

Bijlage 1 : Corpus

Papieren kranten

De Standaard	Koppen
1 maart	1. De brug over, naar een land dat wel functioneert
2 maart	2. Verdachte Syriëronseelaar mag voorlopig in België blijven
3-4 maart	3. 'Oorlog in angst, honger en je grootmoeder niet zien'
5 maart	4. Grensrechters
7 maart	5. Terugkeer naar eigen land slabakt
8 maart	6. Hoe een special flight voor een gezin van tien in het honderd liep
9 maart	7. De laatste halte van Mohamed
10-11 maart	8. 'Geen asiel gevraagd, dus loop je geen gevaar: zo werkt het niet' 9. Aantal transit-migranten op snelwegparking blijft beperkt
15 maart	10. Zeven jaar cel voor migrant die illegaal grens overstak 11. Migrant in België gelukkiger dan in Duitsland
16 maart	12. Francken mag Syriëstrijder 13. Het belang van de vrije meningsuiting 14. Hooggerichtshof laat Afrikaanse migranten niet uitwijzen
17-18 maart	15. Meer agressie door transmigranten, zegt procureur 16. 'Doe we genoeg? Nee. Maar als we hulp kunnen bieden, ben ik verdomme fier'
19 maart	17. Evacuaties uit Libië
20 maart	18. De kinderen van IS die niemand wil
24-25 maart	19. Help, we hebben niet genoeg migranten
26 maart	20. Steden vragen migrantenstop
27 maart	21. Gastgezinnen zijn opvang migranten stilaan moe
28 maart	22. Francken mikt op nieuwkomersverklaring 23. Transmigranten steeds vaker onder invloed
30 maart	24. Onze volgende migratiecrisis komt uit de Sahel
3 april	25. 'Politie heeft te veel werk met transmigranten' 26. 'Migranten worden hervestigd in het Westen' 27. 'Afrikaanse landen zien Chinezen als gelijkwaardige partner'

4 april	28. Netanyahu raakt niet van zijn 'infiltranten' af
6 april	29. Weer mag Francken terrorist niet uitwijzen naar Marokko 30. 'In Iran waren we opgejaagd wild'
10 april	31. Met felicitaties van Merkel en Le Pen
16 april	32. Francken ook tegen rechts in het defensief
17 april	33. Voor het leven getekend
20 april	34. Azielzoekers moeten bij aankomst tot 840 euros betalen
24 april	35. Zet Turkije sluis weer open?
25 april	36. Vlaanderen snoeit tegen transmigranten 37. Ex-lijfwacht Bin Laden krijgt asielsteun in Duitsland
27 april	38. 'Geen significant verband tussen antisemitisme en recente migratie'
28-29 april	39. 'Voor de Vlaamse vrouwen is Johan Van Overveldt duizend keer erger dan Aron Berger

La Libre Belgique	Koppen
1 maart	40. "Born in Syria" ou comment les enfants vivent l'exil
2 maart	41. Les universités disent "Welcome" aux migrants
3-4 maart	42. "Je suis blanchi à 100% dans le dossier soudanais" 43. "J'avais reçu un ordre de quitter le territoire"
5 maart	44. Des sans-papiers occupent un internat 45. Américains en tout, sauf les papiers
6 maart	46. "L'intérêt de l'enfant ne prime pas toujours"
7 maart	47. Mobilisation autour d'une famille macédonienne menacée d'expulsion
8 maart	48. Prison ferme pour huit "terroristes" antiréfugiés
9 maart	49. L'état belge réfute toute responsabilité dans le génocide rwandais à l'ETO
10-11 maart	50. Marc Boussuyt reprend du service
12 maart	51. Francken dément gaspiller l'argent du contribuable
15 maart	52. "Sur les étrangers, les Romains n'étaient pas naïfs comme nous" 53. L'Office des étrangers ne respecte pas la procédure 54. Visas plus difficiles pour les pays qui refusent le retour de leurs migrants
16 maart	55. Plainte contre l'Office des étrangers

	56. Des milliers de civils fuient la Ghouta orientale
17-18 maart	57. "Il y a un problème d'immigration dans ce pays" 58. Abou Safiya ne peut être renvoyée au Maroc
19 maart	59. Tous contre les visites domiciliaires, sauf le MR
20 maart	60. Au MR, les appels à la "droitisation" du parti commencent à inquiéter 61. Alain doit rembourser son séjour en centre fermé
21 maart	62. Au cœur du plus grand camp de migrants d'Europe
22 maart	63. Accrochage lors du débat sur les visites domiciliaires
24-25 maart	64. "Il faut intensifier la politique de retour des délinquants illégaux"
27 maart	65. Visites domiciliaires: les Flamands sont pour, les Wallons contre 66. La commission Kazakhgate approuve le premier volet de son rapport final...
30 maart	67. La Belgique peut faire mieux, dit la Ligue
3 april	68. Theo Francken se félicite que la Belgique ait accueilli 903 chrétiens venus de Syrie 69. Sur l'île de Samos, l'attente est invivable pour les demandeurs d'asile bloqués pendant des mois
4 april	70. L'Office des étrangers fait de la résistance 71. Une expo-vente aux enchères pour aider la Plateforme de soutien aux réfugiés 72. "Ici, en Europe, on nous pousse dans l'illégalité" 73. Migrants africains: Netanyahu cafouille
5 april	74. L'identitaire, ce filon électoral que la NV-A va exploiter à fond 75. A Gaza, la "Marche du retour" ne fait que commencer 76. Donald Trump envoie l'armée "protéger" la frontière avec le Mexique
6 april	77. Terroriste condamné mais pas expulsé 78. Une trentaine de migrants interpellés 79. Nous sommes tous des exilés
10 april	80. Pourquoi les visites domiciliaires dérangent
11 april	81. 37 migrants interpellés
12 april	82. Non, la Flandre-Occidentale n'est pas envahie par des centaines de migrants
13 april	83. Les derniers noeuds à démêler du gouvernement Michel
14-15 april	84. 2,3 millions d'euros 85. Kampala "envisage" l'accueil de migrants

16 avril	86. "Des milliers de citoyens sont prêts à rebondir au parc Maximilien" 87. Francken veut une Belgique australienne... et chrétienne
17 avril	88. Le MR assume la politique migratoire de la NV-A et plus 89. L'impossible rêve australien de Theo Francken
18 avril	90. De plus en plus d'Algériens interpellés
19 avril	91. Francken veut dissuader les Albanais de venir en Belgique 92. Migrants et réfugiés ne devront plus rester dans les hotspots
20 avril	93. Francken invite les Albanais à ... dépenser leur argent avenue Louise 94. Réfugiés au Bangladesh, les Rohingyas veulent récolter des preuves de génocide 95. 10 000 réfugiés de plus en Allemagne
23 avril	96. Traverser le Mexique pour rester au Mexique
24 avril	97. Le gouvernement fait adopter au forceps sa loi sur l'asile et l'immigration
25 avril	98. Des Soudanais expulsés torturés
26 avril	99. A Ranst, on coupe les arbres pour éviter qu'ils servent de cachette aux migrants
27 avril	100. En s'opposant aux visites domiciliaires, Defraigne s'attire les foudres de son parti... et la sympathie de la Plateforme citoyenne

Online kranten

Binnenland

De Standaard	Koppen
1 maart	101. En toen kwamen alle heikele dossiers samen
2 maart	102. Waarom de N-VA met de hoofddoekdiscussie in scholen alleen maar kan winnen
5 maart	103. Website MR roept even op tot verdelging daklozen en vluchtelingen
6 maart	104. Francken botst met Rutten over woonstbetreding: 'Niets te zeggen over Brusselse bende'
7 maart	105. 'Als liberalen dit toelaten, wat is dan het volgende?'
8 maart	106. Hoe een special flight voor een gezin van tien in het honderd liep
9 maart	107. De vlucht die eindigde in een Brugs graf 108. De Crem: 'Het discours van CD&V staat haaks op dat van een volkspartij'
10 maart	109. 'Geen asiel gevraagd, dus loop je geen gevaar: zo werkt het niet' 110. 'Waar blijft onze war on poverty?'
12 maart	111. Alt-right doet extreemrechtse jeugd dromen
15 maart	112. Migrant in België gelukkiger dan in Duitsland 113. Bart De Wever bekijkt de Romeinse geschiedenis erg eenzijdig
16 maart	114. Wie is het naïefst: wij of de Romeinen?
17 maart	115. De extreme make-over van Vlaams radicaal rechts 116. 'Ik blijf stoten op het hokjesdenken' 117. 'We zijn een nieuwe generatie ontspoord aan het kweken' 118. 'Vandeuren maakt een bewuste keuze om mensen niet te helpen'
19 maart	119. Evacuaties uit Libië 'on hold'
23 maart	120. Was identiteit echt een lonend campagnethema?
24 maart	121. Duizenden mensen in Brussel op straat tegen racisme: 'We laten kansen liggen'
25 maart	122. Vluchtelingenwerk Vlaanderen: 'Asielcrisis is nog niet voorbij'
26 maart	123. Vlaanderen steunt aanpak Theo Francken 124. 'Hoezo, vluchtelingencrisis is onder controle?'
27 maart	125. Theo Francken: 'Het migratiedebat leeft sterker dan velen denken' 126. Al 92 verblijfsvergunningen ingetrokken van vluchtelingen 'op vakantie' in land van herkomst

	127. Gastgezinnen zijn opvang migranten stilaan moe 128. Franstalige lust betreding woonst niet, Vlaming wel 129. Waarom de Vlamingen Michel liever zien dan de Walen
28 maart	130. Regering zoekt uitweg voor wet op woonstbetredingen
3 april	131. 'Afrikaanse landen zien Chinezen als gelijkwaardige partner' 132. Privébewakers blijven patrouilleren op snelwegparkings
7 april	133. De kolonist gewist
13 april	134. 'Een mama met zelfvertrouwen is goed voor het hele gezin' 135. MR twijfelt tussen links en rechts
16 april	136. Francken ook tegen rechts in het defensief
18 april	137. Zo leid je 250.000 mensen vlot naar werk
19 april	138. Francken in Albanië: 'Kom geld uitgeven in Louisalaan, maar vraag geen asiel aan'
21 april	139. Probleem met transmigranten schuift op naar Limburg 140. Vervlogen droom aan de stroom
23 april	141. 'Vermiste dieren krijgen meer aandacht dan minderjarige vluchtelingen'

La Libre Belgique	Koppen
2 maart	142. Philippe Lawson : "J'avais reçu un ordre de quitter le territoire"
3 maart	143. Theo Francken (N-VA): "Je suis blanchi à 100% dans le dossier soudanais" 144. Pourquoi, comme citoyen, j'ai décidé de créer une pétition contre les visites domiciliaires
5 maart	145. Le MR propose par erreur une "extermination des SDF et des réfugiés"
7 maart	146. Alain Destexhe: "Il faut un courant libéral-conservateur au sein du MR" 147. "Mener une campagne de type N-VA du côté de Charleroi n'aurait pas le même écho qu'en Flandre"
8 maart	148. Deux policiers agressés par des migrants sur l'aire d'autoroute d'Aische-en-Refail
10 maart	149. Geen commentaar: En Flandre, la N-VA contrôle l'immigration... et l'intégration
15 maart	150. L'Office des étrangers ne respecte pas la procédure
16 maart	151. Visites domiciliaires: le parlement bruxellois s'oppose au

	gouvernement fédéral
17 maart	152. Alain Courtois: "Il y a un problème d'immigration dans ce pays"
18 maart	153. De Wever: "Les juifs évitent les conflits. C'est la différence avec les musulmans" 154. Tous contre les visites domiciliaires, sauf le MR
19 maart	155. Selon l'OCDE, les élèves issus de l'immigration ont tendance à être moins performants 156. Au MR, les appels à la "droitisation" du parti commencent à inquiéter
21 maart	157. Des membres de loges maçonniques s'élèvent contre le projet de visites domiciliaires
23 maart	158. Sans migrants, pas de Sécu?
24 maart	159. Chastel: "Il faut intensifier la politique de retour des délinquants illégaux"
26 maart	160. Visites domiciliaires: Flamands et Wallons n'ont pas du tout le même avis
27 maart	161. Visites domiciliaires: le CDH wallon s'allie au PS contre le MR pour dire non
28 maart	162. Reynders vient à la rescousse de Bahar Kimyongür, un citoyen belge catalogué comme "terroriste" par la Turquie
30 maart	163. Visites domiciliaires: les avocats flamands et francophones se déchirent
1 april	164. Theo Francken: "Depuis 2015, nous avons sauvé 903 chrétiens syriens"
3 april	165. L'étranger, cet autre émoi 166. L'Office des étrangers s'obstine à refuser d'appliquer des décisions de justice
5 april	167. L'identitaire, ce filon électoral que la N-VA va exploiter à fond 168. L'expulsion d'un djihadiste marocain suspendue, Theo Francken s'en indigne
7 april	169. Le coup de gueule du président d'Ecolo: "La manière dont des migrants sont traités par certains policiers? De la torture"
9 april	170. "Le texte sur les visites domiciliaires est contraire aux droits européen, pénal et constitutionnel"
10 april	171. "Les visites domiciliaires ne sont pas la première exception à l'inviolabilité du domicile"
11 april	172. Pourquoi les visites domiciliaires dérangent
12 april	173. Non, la Flandre-Occidentale n'est pas envahie par des centaines de

	<p>migrants</p> <p>174. Willy Borsus: "Pas de place en Belgique pour ceux qui combattent nos valeurs"</p>
13 avril	175. Vous avez dit l'enfer ?
14 avril	176. Selon Theo Francken, la Belgique devrait, comme l'Australie, pouvoir "choisir elle-même qui pénètre le territoire"
16 avril	<p>177. Les Belges et leurs "amigrants": "Des milliers de citoyens sont prêts à rebondir au parc Maximilien"</p> <p>178. Mehdi Kassou, porte-parole de la Plateforme citoyenne: "Rejoindre un parti ne m'intéresse pas"</p> <p>179. "Marteler en boucle que les migrants veulent tous aller en Angleterre, c'est juste un slogan"</p> <p>180. L'impossible rêve australien de Theo Francken</p>
17 avril	181. Le MR assume la politique migratoire de la N-VA... et plus si affinités
18 avril	182. Les deux derniers Soudanais screenés par la mission d'identification ont été expulsés
20 avril	183. L'accueil et l'enseignement pour les enfants réfugiés sont insuffisants en Belgique
23 avril	184. Plus de 600 réfugiés mineurs ont disparu en Belgique
24 avril	185. Le New York Times a retrouvé des Soudanais expulsés d'Europe, dont la Belgique: quatre parlent de tortures
25 avril	186. A Ranst, on coupe les arbres pour éviter qu'ils servent de cachettes aux migrants...
26 avril	<p>187. Visites domiciliaires: le Parlement wallon approuve la résolution sur les visites domiciliaires, le MR s'abstient</p> <p>188. Le MR menace Christine Defraigne de ne pas financer la campagne du MR liégeois</p> <p>189. La Plateforme citoyenne salue "le geste courageux" de Christine Defraigne</p>

Bijlage 2: Kwantitatieve analyse

Papieren kranten

Over het buitenland

De Standaard	Koppen	Grootte	Pagina	Foto	Grootte kop	Type artikel
1 maart	1.	Groot	16-17	Ja	Ja	Reportage
3-4 maart	3.	Groot	36-37	Ja	Ja	Interview
5 maart	4.	Klein	17	Ja	Ja	Feitelijk
15 maart	10.	Berichtje	17	Nee	Nee	Feitelijk
16 maart	14.	Berichtje	17	Nee	Nee	Feitelijk
17-18 maart	16.	Zeer groot	32-34	Ja	Ja	Interview
19 maart	17.	Middelgroot	17	Ja	Ja	Feitelijk
24-25 maart	19.	Zeer groot	E6-E7	Ja	Ja	Reportage
26 maart	20.	Berichtje	19	Nee	Nee	Feitelijk
30 maart	24.	Middelgroot	19	Ja	Ja	Feitelijk
3 april	26.	Berichtje	21	Nee	Nee	Feitelijk
4 april	28.	Groot	16	Ja	Ja	Feitelijk
6 april	30.	Groot	D2-D3	Ja	Ja	Opinie
10 april	31.	Groot	2-3	Ja	Ja	Feitelijk
17 april	33.	Groot	20-21	Ja	Nee	Ooggetuige
20 april	34.	Berichtje	17	Nee	Nee	Feitelijk
24 april	35.	Groot	14	Ja	Ja	Feitelijk
25 april	37.	Middelgroot	17	Ja	Ja	Feitelijk
27 april	38.	Middelgroot	17	Ja	Ja	Feitelijk

La Libre Belgique	Koppen	Grootte	Pagina	Foto	Grootte kop	Type artikel
1 maart	40.	Middelgroot	47	Ja	Ja	Opinie
5 maart	45.	Zeer groot	14-15	Ja	Ja	Reportage

8 maart	48.	Berichtje	17	Nee	Nee	Feitelijk
9 maart	49.	Middelgroot	12	Nee	Ja	Feitelijk
16 maart	56.	Berichtje	21	Nee	Nee	Feitelijk
21 maart	62.	Zeer groot	18-19	Ja	Ja	Reportage
3 april	69.	Zeer groot	14-15	Ja	Ja	Reportage
4 april	72.	Zeer groot	16-17	Ja	Ja	Reportage
	73.	Zeer groot	18-19	Ja	Ja	Feitelijk
5 april	75.	Zeer groot	16-17	Ja	Ja	Reportage
	76.	Groot	20	Ja	Ja	Feitelijk
14-15 april	85.	Berichtje	23	Nee	Nee	Feitelijk
19 april	92.	Berichtje	23	Nee	Nee	Feitelijk
20 april	94.	Zeer groot	14-15	Ja	Ja	Reportage
	95.	Berichtje	19	Nee	Nee	Feitelijk
23 april	96.	Zeer groot	16-17	Ja	Ja	Reportage
24 april	97.	Middelgroot	19	Nee	Ja	Feitelijk

Over het binnenland

De Standaard	Koppen	Grootte	Pagina	Foto	Grootte kop	Type artikel
2 maart	2.	Groot	6	Ja	Ja	Feitelijk
7 maart	5.	Klein	17	Ja	Nee	Feitelijk
8 maart	6.	Groot	12	Ja	Ja	Feitelijk
9 maart	7.	Groot	2-3	Ja	Ja	Feitelijk
10-11 maart	8.	Groot	4	Ja	Ja	Feitelijk
	9.	Middelgroot	43	Ja	Ja	Feitelijk
15 maart	11.	Middelgroot	19	Nee	Ja	Feitelijk
16 maart	12.	Middelgroot	1	Nee	Ja	Feitelijk
	13.	Klein	2	Ja	Nee	Opinie
17-18 maart	15.	Klein	18	Nee	Nee	Feitelijk
20 maart	18.	Groot	12	Ja	Ja	Feitelijk
27 maart	21.	Groot	6	Ja	Ja	Reportage
28 maart	22.	Groot	11	Ja	Ja	Feitelijk
	23.	Klein	29	Nee	Ja	Feitelijk

3 april	25. 27.	Middelgroot Groot	7 22-23	Ja Ja	Ja Ja	Feitelijk Interview
6 april	29.	Middelgroot	7	Ja	Ja	Feitelijk
16 april	32.	Middelgroot	13	Ja	Ja	Feitelijk
25 april	36.	Berichtje	5	Nee	Nee	Feitelijk
27-28 april	39.	Groot	13	Nee	Ja	Feitelijk

La Libre Belgique	Koppen	Grootte	Pagina	Foto	Grootte kop	Type artikel
2 maart	41.	Berichtje	6	Nee	Nee	Feitelijk
3-4 maart	42. 43.	Zeer groot Zeer groot	4-5 10-11	Ja Ja	Ja Ja	Interview Interview
5 maart	44.	Middelgroot	9	Nee	Ja	Feitelijk
6 maart	46.	Berichtje	11	Nee	Nee	Feitelijk
7 maart	47.	Berichtje	12	Nee	Nee	Feitelijk
10-11 maart	50.	Berichtje	15	Nee	Nee	Feitelijk
12 maart	51.	Berichtje	6	Nee	Nee	Feitelijk
15 maart	52. 53. 54.	Groot Middelgroot Berichtje	7 9 23	Ja Ja Nee	Ja Ja Nee	Interview Feitelijk Feitelijk
16 maart	55.	Berichtje	11	Nee	Nee	Feitelijk
17-18 maart	57. 58.	Middelgroot Berichtje	12 20	Ja Nee	Ja Nee	Feitelijk Feitelijk
19 maart	59.	Middelgroot	8	Ja	Ja	Feitelijk
20 maart	60. 61.	Groot Middelgroot	6-7 11	Ja Nee	Ja Ja	Feitelijk Feitelijk
22 maart	63.	Berichtje	6	Nee	Nee	Feitelijk
24-25 maart	64.	Zeer groot	4-5	Ja	Ja	Interview
27 maart	65. 66.	Middelgroot Berichtje	6 12	Nee Nee	Ja Nee	Feitelijk Feitelijk
30 maart	67.	Berichtje	13	Nee	Nee	Feitelijk
3 april	68.	Berichtje	6	Nee	Nee	Feitelijk
4 april	70. 71.	Middelgroot Berichtje	8 9	Nee Nee	Ja Nee	Feitelijk Feitelijk

5 april	74.	Zeer groot	5-6	Ja	Ja	Feitelijk
6 april	77.	Middelgroot	7	Nee	Ja	Feitelijk
	78.	Berichtje	9	Nee	Nee	Feitelijk
	79.	Middelgroot	39	Nee	Ja	Opinie
10 april	80.	Zeer groot	4-5	Ja	Ja	Feitelijk
11 april	81.	Berichtje	9	Nee	Nee	Feitelijk
12 april	82.	Berichtje	6	Nee	Nee	Feitelijk
13 april	83.	Zeer groot	4-5	Ja	Ja	Feitelijk
14-15 april	84.	Berichtje	11	Nee	Nee	Feitelijk
16 april	86.	Zeer groot	8-9	Ja	Ja	Interview
	87.	Berichtje	10	Nee	Nee	Feitelijk
17 april	88.	Groot	6-7	Ja	Ja	Feitelijk
	89.	Middelgroot	6	Nee	Ja	Feitelijk
18 april	90.	Berichtje	11	Nee	Nee	Feitelijk
19 april	91.	Berichtje	6	Nee	Nee	Feitelijk
20 april	93.	Berichtje	6	Nee	Nee	Feitelijk
25 april	98.	Klein	10	Nee	Ja	Feitelijk
26 april	99.	Berichtje	7	Nee	Nee	Feitelijk
27 april	100.	Berichtje	7	Nee	Nee	Feitelijk

Bijlage 3: Kwalitatieve analyse

Online kranten

Krantenkoppen	Onderwerpen	Koppenvorm: aandachtstrekkend, sensationeel, negatief
101. En toen kwamen alle heikele dossiers samen	Moeilijke dossiers van Charles Michel	Aandachtstrekkend
102. Waarom de N-VA met de hoofddoekdiscussie in scholen alleen maar kan winnen	De N-VA is tegen hoofddoekken in scholen	/
103. Website MR roept even op tot verdelging daklozen en vluchtelingen	Technische fout met de website MR	/
104. Francken botst met Rutten over woonstbetreding: 'Niets te zeggen over Brusselse bende'	Open VLD heeft het wetsontwerp over woonstbetreding te veroordelen ondertekend	Aandachtstrekkend
105. 'Als liberalen dit toelaten, wat is dan het volgende?'	Meningsverschil over woonstbetredingen	Aandachtstrekkend
106. Hoe een special flight voor een gezin van tien in het honderd liep	Mislukte poging tot repatriëring	Negatief
107. De vlucht die eindigde in een Brugs graf	Overlijden van een migrant	Negatief
108. De Crem: 'Het discours van CD&V staat haaks op dat van een volkspartij'	CD&V beschouwt vluchtelingen als minderheden	Aandachtstrekkend
109. 'Geen asiel gevraagd, dus loop je geen gevaar: zo werkt het niet'	Marc Boussuyt over bedenkelijke regimes	Aandachtstrekkend
110. 'Waar blijft onze war on poverty?'	Vluchtelingen betekenen niet armoede	Aandachtstrekkend
111. Alt-right doet extreemrechtse jeugd dromen	Migranten, mikpunt van Vlaams Belang Jongeren	/
112. Migrant in België	Statistieken over de landen	/

gelukkiger dan in Duitsland	waar migranten het best van kunnen leven	
113. Bart De Wever bekijkt de Romeinse geschiedenis erg eenzijdig	Bart De Wever over ons integratiebeleid	/
114. Wie is het naïefst: wij of de Romeinen?	Bart De Wever over ons integratiebeleid	Aandachtstrekking
115. De extreme make-over van Vlaams radicaal rechts	Vlaams Belang Jongeren tegen immigratie	/
116. 'Ik blijf stoten op het hokjesdenken'	Muzikant Balaji Tshiani bijna uitgewezen door de overheid	Sensationeel
117. 'We zijn een nieuwe generatie ontspoorde aan het kweken'	De mening van Fraihi (Groen) over immigratie	Sensationeel
118. 'Vandeuren maakt een bewuste keuze om mensen niet te helpen'	Het aantal vluchtelingen in België baart politici zorgen	Sensationeel Negatief
119. Evacuatie uit Libië 'on hold'	Migranten in Libië	/
120. Was identiteit echt een lonend campagnethema?	Het belang van identiteit voor politici	Aandachtstrekking
121. Duizenden mensen in Brussel op straat tegen racisme: 'We laten kansen liggen'	Nationale manifestatie tegen racisme	/
122. Vluchtelingenwerk Vlaanderen: 'Asielcrisis is nog niet voorbij'	De federale regering wil het aantal opvangplaatsen voor asielzoekers verder af te bouwen	/
123. Vlaanderen steunt aanpak Theo Francken	De walen zijn tegen woonstbetredingen, de Vlamingen niet	/
124. 'Hoezo, vluchtelingen-crisis is onder controle?'	Interview met Geald Knaus	Aandachtstrekking
125. Theo Francken: 'Het migratiedebat leeft sterker dan velen denken'	Theo Francken wint populariteit	Aandachtstrekking

126. Al 92 verblijfsvergunningen ingetrokken van vluchtelingen 'op vakantie' in land van herkomst	'Vluchtelingen' op vakantie gaan naar hun land van herkomst	/
127. Gastgezinnen zijn opvang migranten stilaan moe	Reacties van gezinnen die migranten hebben ontvangen	Negatief
128. Franstalige lust betreding woonst niet, Vlaming wel	Meningsverschil tussen Walen en Vlamingen bij woonstbetredingen	/
129. Waarom de Vlamingen Michel liever zien dan de Walen	Het beeld van Charles Michel in Wallonië en Vlaanderen	/
130. Regering zoekt uitweg voor wet op woonstbetredingen	Het zoeken naar een compromis bij woonstbetredingen	/
131. 'Afrikaanse landen zien Chinezen als gelijkwaardige partner'	Interview met Nathalie Francken	/
132. Privébewakers blijven patrouilleren op snelwegparkings	Interceptie van transmigranten in snelwegparkings	/
133. De kolonist gewist	Humoristische kritiek op beslissingen van Francken	/
134. 'Een mama met zelfvertrouwen is goed voor het hele gezin'	Integratie van migranten via hun kookkunst	/
135. MR twijfelt tussen links en rechts	Immigratie, een gemengd onderwerp	/
136. Francken ook tegen rechts in het defensief	Het migratiebeleid van francken	/
137. Zo leid je 250.000 mensen vlot naar werk	Immigratie als beroepsbevolking	/
138. Francken in Albanië: 'Kom geld uitgeven in Louisalaan, maar vraag geen asiel aan'	Theo Francken is op 'ontradingsmissie' in Albanië	Aandachtstrekking
139. Probleem met transmigranten schuift op	Migranten in Limburg	Negatief

naar Limburg		
140. Vervlogen droom aan de stroom	Humoristische kritiek op de N-VA	/
141. 'Vermiste dieren krijgen meer aandacht dan minderjarige vluchtelingen'	Het verdwijnen van minderjarige vluchtelingen	Sensationeel
142. Philippe Lawson : "J'avais reçu un ordre de quitter le territoire"	Getuigenis van een voormalige migrant	Sensationeel
143. Theo Francken (N-VA): "Je suis blanchi à 100% dans le dossier soudanais"	Theo Francken (N-VA) rechtvaardigt zich in de Soedanese zaak en op woonstbetredingen	Aandachtstrekking
144. Pourquoi, comme citoyen, j'ai décidé de créer une pétition contre les visites domiciliaires	Een mening van de burger over woonstbetredingen	/
145. Le MR propose par erreur une "extermination des SDF et des réfugiés"	Een 'technisch probleem' op de website van de MR	Sensationeel
146. Alain Destexhe: "Il faut un courant libéral-conservateur au sein du MR"	Interview met Alain Destexhe	/
147. "Mener une campagne de type N-VA du côté de Charleroi n'aurait pas le même écho qu'en Flandre"	Het immigratiebeleid van de MR	/
148. Deux policiers agressés par des migrants sur l'aire d'autoroute d'Aischa-en-Refail	Problemen met migranten bij snelwegstops	Negatief
149. Geen commentaar: En Flandre, la N-VA contrôle l'immigration... et l'intégration	N-VA-acties op het gebied van immigratie en integratie	Aandachtstrekking (gebruik van Vlaams)
150. L'Office des étrangers ne respecte pas la procédure	Het Vreemdelingenbureau heeft herhaaldelijk de detentie bevolen met het oog op de uitzetting van 'transmigranten' zonder na te gaan of artikel 3 EVRM wordt nageleefd	Negatief
151. Visites domiciliaires: le parlement bruxellois s'oppose	Het Brusselse parlement verzet zich tegen de federale	/

au gouvernement fédéral	regering in verband met de woonstbetredingen	
152. Alain Courtois: "Il y a un problème d'immigration dans ce pays"	Voor Alain Courtois moeten we het meer hebben over immigratie	Negatief
153. De Wever: "Les juifs évitent les conflits. C'est la différence avec les musulmans"	Bart De Wever geeft aan dat zijn mening over immigratie in de loop der jaren niet moeilijker is geworden	Aandachtstrekking
154. Tous contre les visites domiciliaires, sauf le MR	De MR is de enige Waalse partij die zich niet verzet tegen woonstbetredingen.	Aandachtstrekking
155. Selon l'OCDE, les élèves issus de l'immigration ont tendance à être moins performants	Analyse van de resultaten van een OESO-studie	/
156. Au MR, les appels à la "droitisation" du parti commencent à inquiéter	Roept op tot "rechtbrenging" van de MR	/
157. Des membres de loges maçonniques s'élèvent contre le projet de visites domiciliaires	Een opinie tegen woonstbetredingen	/
158. Sans migrants, pas de Sécu?	Het opinie van Jean-Marc Rombeaux, econoom	Aandachtstrekking
159. Chastel: "Il faut intensifier la politique de retour des délinquants illégaux"	Interview met Olivier de Chastel	Negatief
160. Visites domiciliaires: Flamands et Wallons n'ont pas du tout le même avis	Enquête over de woonstbetredingen in Vlaanderen en Wallonië	/
161. Visites domiciliaires: le CDH wallon s'allie au PS contre le MR pour dire non	De CDH en de PS zijn tegen de woonstbetredingen, terwijl de MR voor is	/
162. Reynders vient à la rescousse de Bahar Kimyongür, un citoyen belge catalogué comme "terroriste" par la Turquie	Minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders verzet zich tegen Turkse autoriteiten	/
163. Visites domiciliaires: les avocats flamands et	Vlamingen en Walen houden hun verschil van mening over	/

francophones se déchirent	woonstbetredingen	
164. Theo Francken: "Depuis 2015, nous avons sauvé 903 chrétiens syriens"	903 Syrische christenen werden gered door België	Aandachtstrekking
165. L'étranger, cet autre émoi	Een opinie van Serge Minet, klinisch therapeut	/
166. L'Office des étrangers s'obstine à refuser d'appliquer des décisions de justice	De Dienst Vreemdelingenzaken wilde een Angolese vrouw die in Zwitserland woonde naar de Democratische Republiek Congo repatriëren	/
167. L'identitaire, ce filon électoral que la N-VA va exploiter à fond	De gevolgen die de N-VA zal hebben voor de andere partijen bij deze verkiezingen	/
168. L'expulsion d'un djihadiste marocain suspendue, Theo Francken s'en indigne	De mogelijke uitzetting van een Marokkaanse man die is veroordeeld voor deelname aan terroristische activiteiten	/
169. Le coup de gueule du président d'Ecolo: "La manière dont des migrants sont traités par certains policiers? De la torture"	Interview met Patrick Dupriez van Ecolo	Sensationeel
170. "Le texte sur les visites domiciliaires est contraire aux droits européen, pénal et constitutionnel"	Hoe het wetsontwerp inzake huisbezoeken in strijd is met het strafrecht, het constitutioneel recht en het Europees recht	Sensationeel
171. "Les visites domiciliaires ne sont pas la première exception à l'inviolabilité du domicile"	Onderzoek van het wetsontwerp betreffende de huisbezoeken van de Brusselse onderzoeksrechter Geneviève Tassin	/
172. Pourquoi les visites domiciliaires dérangent	Het wetsontwerp betreffende de woonstbetredingen in kwestie	/
173. Non, la Flandre-Occidentale n'est pas envahie par des centaines de migrants	Dokters van de wereld ontkent wat het parket in West-Vlaanderen zegt over het aantal migranten	Aandachtstrekking

174. Willy Borsus: "Pas de place en Belgique pour ceux qui combattent nos valeurs"	Interview met Willy Borsus (MR)	/
175. Vous avez dit l'enfer ?	De reis van een migrant uit Eritrea	Aandachtstrekking
176. Selon Theo Francken, la Belgique devrait, comme l'Australie, pouvoir "choisir elle-même qui pénètre le territoire"	Theo Francken wil in Brussel de "0 asielaanvraag"-situatie bereiken en gebruikt daarbij het voorbeeld van het Australische asielbeleid	/
177. Les Belges et leurs "amigrants": "Des milliers de citoyens sont prêts à rebondir au parc Maximilien"	Interview met Mehdi Kassou, woordvoerder van het Platform voor de Samenlevingsdienst	/
178. Mehdi Kassou, porte-parole de la Plateforme citoyenne: "Rejoindre un parti ne m'intéresse pas"	Interview met Mehdi Kassou: hij is niet geïnteresseerd in politiek	/
179. "Marteler en boucle que les migrants veulent tous aller en Angleterre, c'est juste un slogan"	Interview met Mehdi Kassou	/
180. L'impossible rêve australien de Theo Francken	Theo Francken wil asielbeleid aanscherpen	/
181. Le MR assume la politique migratoire de la N-VA... et plus si affinités	De MR conform N-VA-migratiebeleid	/
182. Les deux derniers Soudanais screenés par la mission d'identification ont été expulsés	De uitzetting van twee Soedanezen	/
183. L'accueil et l'enseignement pour les enfants réfugiés sont insuffisants en Belgique	Een overzicht van de opvang- en onderwijsfaciliteiten voor kinderen met een vluchtelingenstatus in negen landen	Negatief
184. Plus de 600 réfugiés mineurs ont disparu en Belgique	In België verdwenen in 2017 618 alleenstaande minderjarige migranten	Negatief
185. Le New York Times a retrouvé des Soudanais	Uit een onderzoek van de New York Times is onlangs	Sensationeel

expulsés d'Europe, dont la Belgique: quatre parlent de tortures	gebleken dat Soedanese asielzoekers die door de Belgische regering naar hun land zijn teruggestuurd, bij terugkeer in hun land van herkomst zijn gemarteld	
186. A Ranst, on coupe les arbres pour éviter qu'ils servent de cachettes aux migrants...	Verrassing en woede van een Vlaming toen hij een massale kap van bomen langs een snelweg ontdekte	/
187. Visites domiciliaires: le Parlement wallon approuve la résolution sur les visites domiciliaires, le MR s'abstient	Opmerkingen van de Waalse partijen over de woonstbetredingen	/
188. Le MR menace Christine Defraigne de ne pas financer la campagne du MR liégeois	Christine Defraigne (MR) volgt de instructies van haar partij niet en verzet zich tegen woonstbeterdingen	/
189. La Plateforme citoyenne salue "le geste courageux" de Christine Defraigne	Het Platform voor de Samenlevingsdienst verwelkomt "moedig gebaar" van Christine Defraigne	/

